

Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA

Številka 15—Leto XVII—8. april 1978

Volitve so odločitev!

Volitve so vselej odločitev. Zato so tudi volitve delegatov in delegacij v naše samoupravne skupščine, v najvišje republiške in zvezne organe, pred katerimi stojimo, izredno pomemben dogodek. Vsekakor, volitve pri nas niso isto kakor volilni boj med strankami in skupinami, med kapitalom in vladajočo manjšino, kakršen se odvija marsikje na svetu. Po drugi strani pa tudi niso togo podpisovanje že vnaprej pripravljenih seznamov, ki jih je sestavila birokracija, ne gre za široko družbeno nalogo, ki se je začela že pred meseci, ko smo z izbiranjem in evidentiranjem možnih kandidatov začeli v vseh ljudskih plasteh, še posebej pa v vrstah delavskega razreda, tudi med mnogimi plani naše delovne organizacije. V minulih tednih smo že opravili volitve v naših krajevnih skupnostih, in v OZD, zdaj pa bomo stavbo naše socialistične samoupravne demokracije dogradili do vrha. Kaj torej ne bi bile te volitve dogodek izrednega pomena za nas vse! Gre za določitev, ki izhaja iz slehernega med nami, iz baze in za našo osebno opredelitev, ki pa sega do odločitev o prihodnosti vse naše skupnosti, vseh naših narodov in narodnosti, vse naše SFRJ.

Volitve bomo zato opravili čim bolj stoodstotno, čim bolj zavestno, čim bolj radostno. Sedanje dejanje volitev je samo člen v boju za našo ljudsko samoupravno družbo, od boja v času okupacije, preko povojne graditve, preko našega Zakona o ZD in izoblikovanja naše ustave, v okviru katere si danes prosti izbiramo svoje postave.

Kot so seveda volitve važne v vprašanju — kdo?, v vprašanju — koga volimo, tako so važne tudi v občutku skupne povezanosti, v ozračju splošne solidarnosti. Pri nas v Sloveniji se ta napredna, razredna solidarnost odčituje še posebej, saj po srečnem naključju odločitve na 8. Kongresu ZKS in naše odločitve na volitvah tako rekoč sovpadajo. Ognjemet, ki je v nedeljo zvečer pozdravil v Ljubljani kongres slovenskih komunistov, je bil tako tudi prazničen uvod v naše skupno razpoloženje pred volitvami. Zavedamo se, da bomo samo skupno, samo pod zastavo ZKS in v duhu enotnosti, za katero se je v najtežjih časih našega obstoja zavzemala OF, se pravi strnjeni v vrstah SZDL in delavskih sindikatov, premagali vse ovire, tudi v bodoče in ustvarili novim rodovom še lepše življenje. Ni čudno, če so pred kongresom ZKS lepaki po ulicah razglašali gesla, ki so bila v bistvu v mnogih primerih verzi naših pesnikov, Prešerna, Cankarja, Župančiča, Kosovela, Kajuha in Bora. Kajti, program naše partije v svojem jedru izvira iz najbolj elementarnih, pristnih prvin našega ljudstva, iz njegove

(Nadaljevanje na 2. strani)

zacijah združenega dela temeljnih dejavnosti ter odnose med delavci v družbenih dejavnostih in uporabnikih njihovih storitev je treba postaviti na dohodkovne odnose na osnovi svobodne menjave dela. Zavzeti se moramo, da se bodo v teh odnosih oblikovala in uveljavila merila in kriteriji, ki bodo omogočili ugotavljanje prispevka teh služb in dejavnosti ter delavcev v njih, k povečevanju produktivnosti družbenega dela in k rezultatom dela organizacij združenega dela in ki bodo hkrati podlaga njihovega družbeno ekonomskega položaja, prisvajanja njihovega osebnega dohodka in razvoja, njihove dejavnosti ter izboljševanja pogojev dela.

Nato je France Popit podrobneje govoril o kulturi, glede znanosti pa je dejal:

„Znanost se vse bolj uveljavlja kot pomemben kvalitativen dejavnik družbenega razvoja. Zato si bomo prizadevali, da bodo izsledki znanosti prispevali k razvoju, ki bo povečeval materialno bogastvo družbe in osvobajal človeka. Znanost moramo na trajnih in dolgoročnih osnovah povezati s potrebami, interesi in prakso delavskega razreda, s proizvodno prakso delavcev in ustvarjalcev. Potrebujemo marksistično znanost, ki je neločljiva sestavina revolucionarnega gibanja in progresivne misli našega časa. To zahteva dialektično povezanost teorije in prakse, njeno vpetost v proces zgodovinskega osvoboditve dela.“

V nadaljevanju je predsednik ZKS govoril še o pomenu marksistične teorije za našo prakso, o idejnem usposabljanju komunistov, o prestrukturiranju našega gospodarstva, in ob koncu dejal:

„Ena pomembnih nalog, hkrati pa tudi temeljnih vrednot člana zveze komunistov, ki je danes bolj kakor kadarkoli postavljena v ospredje je, da se vsak komunist zave svoje vloge in odgovornosti, ki jo kot član naše organizacije ima, to je da odgovorno sprejema naloge, ki jih današnji čas postavlja pred njih in ki so odraz hoten delovnih ljudi v slehernem delovnem in življenjskem okolju. Hkrati se mora usposabljal, da bi bil tem nalogam kos. To delo pa je danes mnogo težje, kakor tedaj, ko je partija neposredno obvladovala ključne točke odločanja in dajala direktive vsem drugim družbenim dejavnikom.“

Kongres je nato v imenu predsednika Tita in CK ZKJ pozdravil Aleksander Grličkov, prvega dne popoldne pa je kongres začel delati v petih komisijah, in sicer v komisiji za družbeno-ekonomske odnose in razvoj, v komisiji za razvijanje političnega sistema socialistične samoupravne demokracije, v komisiji za razvoj in statut ZK Slovenije, v komisiji za idejna vprašanja vzgoje in izobraževanja ter znanosti in kulture ter v komisiji za mednarodne odnose.

Tudi drugega dne je kongres nadaljeval delo v omenjenih komisijah in tako široko demokratično in kritično pripravil kongresne dokumente, ki jih je tretjega dne, to pot spet na plenarni seji sprejel ter izvolil novo vodstvo ZK Slovenije.

S kongresa poročal Dušan Željenzov.

OSMI KONGRES ZKS

FRANC POPIT ZNOVA PREDSEDNIK, FRANC ŠETINC PA SEKRETAR PREDSEDSTVA CK ZKS

Od ponedeljka, 3. aprila, do srede, 5. aprila je bil v Ljubljani 8. kongres Zveze komunistov Slovenije. To pot je imelo naše glasilo prvič priložnost, da lahko poroča s kongresa samega, ker so naše uredništvo prvič uradno akreditirali pri organizatorju kongresa in tako posredno poudarili pomembnost našega glasila in s tem obveščanja v organizacijah združenega dela.

Prvega dne se je več kot tisoč delegatov in gostov, med njimi sta bila Edvard Kardelj in Stane Dolanc, zbralo na plenarni seji ter po otvoritvi poslušalo uvodni govor predsednika CK ZKS Franceta Popita, ki je govoril o nalogah komunistov v razvoju socialistične samoupravne demokracije in splošnem razvoju socialistične republike Slovenije.

Na začetku je France Popit na kratko omenil dosedanja zgodovinska pot ZKS, in dejal:

„Samoupravljanje kot celovit družbeni odnos omogoča ljudem, da sami analizirajo in obvladujejo vsa vprašanja družbene reprodukcije. Razvoj političnega sistema, še posebej delegatskih odnosov, omogoča, da delovni ljudje in občani v številnih delegacijah in delegatskih skupščinah vse bolj neposredno soočajo svoje interese in potrebo z vso številnostjo in pestrostjo interesov in potreb drugih in v tem soočanju odgovorno iščejo in odločajo o skupnih in splošnem družbenem interesu. Vse večji del družbenega dela in tokov družbene reprodukcije prehaja pod neposredno oblast in nadzor delovnih ljudi in tako postaja sestavni del njihove samoupravljalne prakse in zavesti. Ta se mora odraziti tudi v odnosih in vsebinah duhovnih sil proizvodnje, v znanosti, vzgoji in izobraževanju, kulturi in drugod. Izraziti se mora v aktivnosti družbenopolitičnih organizacij,

katerih člani morajo biti v svojem družbenem nastopanju, oboroženi z revolucionarno idejo socialističnega samoupravljanja.“

V nadaljevanju je predsednik ZKS govoril o naši zunanji politiki in problemih slovenske narodne skupnosti v Italiji in Avstriji ter se zatem podrobneje lotil problemov dohodkovnih odnosov, odnosov med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami, in v nadaljevanju dejal:

„Skupna vlaganja temeljnih organizacij združenega dela v nove proizvodne zmogljivosti morajo postati temeljna oblika združevanja dela in sredstev v novem sistemu razširjene

Franc Popit — znova predsednik CK ZKS.

reprodukcije, ki temelji na samoupravljanju in dohodkovnih osnovah. Prek skupnih vlaganj si moramo v prihodnje zagotavljati uresničevanje skupnih interesov in ciljev razvoja, ki jih opredeljujejo delavci v združenem delu s samoupravnimi sporazumi in dogovori o temeljnih planov. Še prevladujoči kreditni odnos bo tako postopno preoblikovan v samoupravni dohodkovni odnos, v katerem bodo delavci v združenem delu neposredno odločali o skupnih razvojnih programih in o vrsti drugih splošnih pogojev za delo in razvoj ter tako tudi najbolj učinkovito uveljavljali svojo vlogo in odgovornost v sistemu samoupravnega, družbenega planiranja.

Samoupravno združevanje dela in sredstev mora postati bolj učinkovita oblika in sredstvo za premagovanje ozkih podjetniških in lokalističnih interesov ter za zagotavljanje skladnejšega razvoja v celotni družbeni reprodukciji v regionalnem, slovenskem in jugoslovanskem merilu.“

Ko je France Popit govoril o problemih skupnih služb, je dejal:

„Sedanje odnose med delavci v skupnih službah in delavci v organi-

OB 25-LETNICI SMRTI BORISA KIDRIČA Bil je kot plamen

Na dopoldanski plenarni seji zadnjega dne 8. kongresa ZKS je Franc Šetinc govoril o liku Borisa Kidriča, ob 25-letnici njegove prezgodnje smrti. Med drugim je Franc Šetinc dejal:

Razmišljati danes o liku Borisa Kidriča pomeni razmišljati tudi o nalogah mlade generacije. To je potrebno poudariti zato, ker se čas ne ustavlja in je zato več kot nujno, da novi rodovi iščejo pota, ki vodijo naprej, toda venomer ob spoštovanju dela preteklih rodov. Dokaz, da je naša revolucija mlada, ne samo po letih, temveč predvsem po svoji vitalni, prekipeljavni energiji, najdemo tudi v Kidričevi še vedno aktualni besedi in njegovem delu, ki je vedno težilo k iskanju odgovorov o dialektiki odnosov med partijo in delavskim razredom, med partijo in ljudskimi množicami ter med partijo in ljudsko oblastjo. To so bile ob enem temeljne predpostavke misli in delovanja Borisa Kidriča, a seveda hkrati najbolj vitalna vprašanja nove Jugoslavije.

Zato bodi tudi v tem trenutku spomina na velikega revolucionarja in sina slovenskega naroda naš sklep: učimo se od Kidriča — revolucionarja, misleca, organizatorja in aktivista. Pri našem delu in ustvarjanju naj nas tudi poslej vedno spremlja svetel lik komunista Borisa Kidriča.

Zoran Kržišnik govori na otvoritvi razstave Titovih risb v naši stolpnici. (k članku na 2. strani).

Vzgoja in izobraževanje

Z uveljavljanjem novih družbenoekonomskih odnosov in položaja delavcev v združenem delu smo razširili družbene možnosti za uveljavljanje interesov in potreb delavcev po vzgoji in izobraževanju. Njihovo uresničevanje je potekalo v mnogih novih smereh, od delegatsko sestavljenih svetov vzgojno-izobraževalnih organizacij, zborov uporabnikov in delegacij za samoupravne interesne skupnosti do skupščinskih zborov.

Zveza komunistov si je prizadevala, da bi z idejnopoličnim osveščanjem utrdila zavest delavcev v združenem delu o tem, da je reforma vzgoje in izobraževanja eno najpomembnejših področij boja za samoupravno družbeno preobrazbo. Pomen, ki ga je pripisovala preosnovi in vsebinski reformi vzgoje in izobraževanja, je odrazila tudi z obsežno dejavnostjo predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in njegovega izvršnega komiteja, komisije predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ter marksističnega centra pri centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije pri snovanju in izpolnjevanju reformnih procesov. Ti in drugi organi Zveze komunistov Slovenije so svojo dejavnost zlasti usmerili v poglobljanje socialistične idejnosti, v uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov ter vsebinsko preosnovo vzgoje in izobraževanja v usmerjeno izobraževanje.

Posebno zahtevno nalogo je za komuniste v vzgoji in izobraževanju ter sploh v združenem delu pomenilo uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov. Z uresničevanjem te naloge smo začeli presegati ostanke proračunskih odnosov in odtujenost vzgoje in izobraževanja, s spreminjanjem njenega družbenega položaja pa utrjevati samoupravni družbenoekonomski položaj delavcev na tem področju. Obenem smo ustvarili širše možnosti za soočanje delavcev v celotnem združenem delu z vsemi temeljnimi vprašanji vzgojnoizobraževalne dejavnosti, izobraževalne politike in razvoja. Že oblikovane posebne izobraževalne skupnosti so rezultat procesa, ki vodi k poglobljanju svobodne menjave dela, preko nje pa k samoupravni preobrazbi in podružbljanju vzgoje in izobraževanja.

Najpomembnejšo pridobitev v uresničevanju reformnih načel in ciljev v osnovnem šolstvu pomenijo celodnevne šole, ki kljub nekaterim materialnim in kadrovskim težavam že v mnogočem dosegajo pričakovane rezultate. Bistveno pri njih je, da vodijo k uveljavljanju koncepta osnovne šole, ki se odpira v krajevno skupnost kot žarišče družbenega, kulturnega in ostalega življenja občanov.

Pomembne naloge si je zveza komunistov zastavila z reformo srednjega in visokega šolstva v usmerjeno izobraževanje. V medkongresnem obdobju je bilo že mnogo trdovratnega vztrajanja pri tradicionalnih rešitvah in oblikovanju šolskega sistema, odporov in nerazumevanja bistvenih smotrov preobrazbe, tako v strokovnih in upravnih organih, samoupravnih organih in skupnostih kot tudi v organizacijah zveze komunistov. Odločno smo zavračali liberalistične poglede na vzgojo in izobraževanje za delo. V zadnjem obdobju pa smo tudi v večji meri poenotili stališča in poglede ter akcijo na tem področju.

Ni pa nam še uspelo širše uveljaviti usmerjenega izobraževanja kot izobraževanja za delo in samoupravljanje in ga uskladiti s potrebami organizacij združenega dela ter s širšimi družbenimi potrebami. Bilo naj bi prvenstveno izobraževanje z delom, iz dela in ob delu. Uspeli smo ga uveljaviti v pedagoškem šolstvu, v druge vrste šol pa smo že uvedli številne sestavine reforme ter tako dosegli boljše rezultate vzgojnoizobraževalnega dela. V njej je dobil domovinsko pravico marksizem, k čemur je znatno pripomoglo delo marksističnih centrov. Uveljavile so se marksistične metode v vzgoji in izobraževanju, pomembno se je razširila in obogatila šolska samouprava, začeli so se uspešno uveljavljati samoupravni odnosi in vezi z združenim delom.

Številnim spremembam, ki jih terjaja izobraževanje za delo, pa smo prilagajali tudi sistem štipendiranja in dosledneje uveljavljali njegovo kadrovske funkcije.

Zakon o visokem šolstvu je prinesel pomembne reformne prvne za to stopnjo izobraževanja zlasti na področju samoupravne organiziranosti in povezovanja z uporabniki. Vsi ti procesi potekajo počasi, vendarle se v delovanju visokošolskih temeljnih organizacij vedno bolj uveljavlja sodelovanje delegatov uporabnikov in študentov. Ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela v visokem šolstvu je prineslo številne uspehe. Vendar pa ta proces še nikakor ne more biti zaključen, saj vodi v svobodno menjavo dela, pa tudi v programsko preosnovo visokega šolstva in njegovo tesnejše povezovanje s predhodnimi stopnjami šolstva. V visokem šolstvu so se pomembno uveljavila tudi nova družbena merila kadrovske politike.

V celotnem usmerjenem izobraževanju pa je še vedno premajhen prispevek posebnih izobraževalnih skupnosti. Prizadevanja zveze komunistov še niso našla odziva v njihovem konkretnem konstituiranju in uveljavljanju svobodne menjave dela v njihovih okvirih.

Uspešnost in ustreznost uskladitve izobraževalnega dela s potrebami združenega dela je v veliki meri odvisna tudi od jasno izraženih kadrovske potrebe v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, od razvisti samoupravnega planiranja ter zavzetosti delegatov v samoupravnih strukturah vzgojnoizobraževalnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti za vzgojo in izobraževanje.

D. Ž.

V počastitev 8. kongresa ZKS

V počastitev 8. kongresa slovenskih komunistov je komite občinske konference ZKS Kranj pripravil v ponedeljek, 3. aprila slovesen sprejem 154 občanov, predvsem mladih, v zvezo komunistov.

Kandidate za sprejem v ZK so predlagale osnovne organizacije zveze komunistov iz krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in družbenih dejavnosti.

Novospregjetim komunistom je spregovoril in jim podelil članske izkaznice organizacijski sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Tone Bajuk. Nato so udeleženci svečanosti poslali pozdravno pismo 8. kongresu in prisluhnili kratkemu kulturnemu programu, v katerem sta sodelovala oktet tovarne „Sava“ in člani mladinske recitatorske skupine.

To je bil eden najmnogičnejših sprejemov v kranjski občini, med sprejetimi člani je bilo tudi 32 Iskrašev. Podobno slovesnost so 5. aprila pripravili tudi v kranjski Savi.

A. Boc
Foto: I. Okršlar

S sestanka IO KOOS v Tolminu

Izvršni odbor sindikata SOZD Iskra preučil potek sprejemanja samoupravnih sporazumov v TOZD, OZD in SOZD Iskra – IO podprl čimprejšnjo ustanovitve Iskrine banke – Več sklepov za pravočasno izvedbo volitev v samoupravne organe – Avtomobilске prikolice, ki jih je Iskra podarila potresnim Tolmincem, naj bi prodali, denar pa namenili prizadetim – Zaključki poreškega delovnega srečanja naj bodo osnova letošnje politične dejavnosti v Iskri – Napor, sindikata, da bi letos uresničili akcijo, po kateri naj bi bil najnižji osebni dohodek v Iskri 3.000 dinarjev.

V temeljni organizaciji Avtoelektro v Tolminu je bila v petek, 31. marca razširjena seja izvršnega odbora KOOS sindikata SOZD Iskra. V okviru 1. točke izredno obsežnega dnevnega reda so udeleženci preučili potek sprejemanja samoupravnih sporazumov v Iskrinih kolektivih ter se seznanili s pripravami programov za usklajevanje odnosov v skladu z zakonom o združenem delu in drugimi sistemskimi zakoni. Predsednike sindikalnih organizacij po delovnih organizacijah je izvršni odbor zadolžil, da morajo sekretariatu družbenopolitičnih organizacij čimprej posredovati podatke o sprejemanju samoupravnih sporazumov v OZD in programe delovanja na področju samoupravnega sporazumevanja v letu 1978. Na osnovi teh informacij bo sekretariat nato pripravil potrebno analizo ter predlagal morebitne ukrepe.

Zasedanje izvršnega odbora se je nadaljevalo s poročilom direktorja področja za organizacijo Erika Vrenka, ki je sindikalne funkcije seznanil z vsebino osnutka samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Iskrine banke. Ta dokument bodo najprej obravnavali odbori delavskega sveta SOZD Iskra, po dokončni izpolnitvi pa bo šel v javno razpravo.

Izvršni odbor je osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Iskrine banke nadvse ugodno ocenil ter v zvezi s tem poudaril, da bo ta ustanova korak naprej v prizadevanjih za optimalno poslovanje z denarjem v naši sestavljeni organizaciji. Sindikat se bo aktivno vključil v proces javne obravnave. Sindikat mora zasledovati predvsem uresničevanje družbene vsebine dohodka in izpolnjevanja neposrednega odločanja o dohodku v temeljnih organizacijah. V skladu z zakonom o združenem delu morajo biti razlagalci tega sporazuma člani poslovnih organov.

Izvršni odbor je v nadaljevanju razširjene seje obravnaval tudi potek priprav na volitve samoupravnih organov v naši sestavljeni organizaciji. Kot je znano, morajo biti izvedene do 10. aprila. V skladu z Zakonom o združenem delu ter z Zakonom o volitvah in imenovanjih, je sindikat tisti, ki predlaga kandidatne liste, hkrati pa je v skladu s sporazumom o združevanju v SOZD Iskra tudi predlagatelj delegatov odbora za samoupravno delavsko kontrolo. Izvršni odbor je v želji, da bi bile volitve izvedene pravočasno, sprejel tudi te sklepe:

– sezname predlaganih kandidatov za odbor samoupravne delavske kontrole v SOZD Iskra je treba poslati sekretariatu družbenopolitičnih organizacij najpozneje do 5. aprila;

– do tega datuma je treba poslati tudi seznam evidentiranih delegatov za delavski svet SOZD Iskra;

– sindikalni odbori po delovnih organizacijah morajo takoj začeti z evidentiranjem kandidatov za odbore delavskega sveta Iskre, in sicer iz vsake OZD po enega, razen iz Iskrinega šolskega centra, ki naj predlaga svojega kandidata le v odbor za kadrovske-socialne zadeve in izobraževanje. Delovna organizacija Elektromehanika naj glede na predvideno reorganizacijo predlaga po dva delegata v vsak odbor, in sicer za področje telekomunikacij in računalniške tehnike po enega ter

za področje merilno-regulacijske tehnike po enega.

Na sestanku v Tolminu je beseda nanesla tudi na „usodo“ prikolice, ki jih je Iskra solidarnostno podarila prizadetim v potresu pred dvema letoma. Izvršni odbor se je zavzel za to, da naj štab za civilno zaščito občine Tolmin te prikolice proda, pri čemer naj imajo prednost nakupa Iskrine osnovne sindikalne organizacije, tako zbrani denar pa naj nameni za potrebe prizadetih, za kar so konec koncev bila sredstva za nakup prikolice tudi zbrana. Sklep bo IO poslal OOS v sprejem.

Izvršni odbor je v nadaljevanju obravnaval tudi sporazum o sodelovanju med Visoko tehniško šolo iz Maribora in Iskro ter menil, da je v skladu z že sprejetimi sklepi. Zato bo delavskemu svetu Iskre predlagal, naj s strani Iskre imenujemo v koordinacijski odbor kot delegate Franca Vrečka, Petra Pleška in Staneta Jenka.

Ena od tem tolminskega sestanka je bil tudi razpis nagrad in priznanj delavk in delavcev v SOZD Iskra. V zvezi s tem je Izvršni odbor pozval vse

Vsi zaposleni v Iskri – Avtoelektriki smo z velikim zanimanjem spremljali predkongresno dejavnost, še bolj pa 8. kongres sam. V dneh pred kongresom so na dvorišču Avtoelektrike odkoder je naš posnetek, postavili panoje s plakati, kjer so se v času odmora ustavljali delavci in delavke ter z zanimanjem brali misli, ki so jih v preteklosti zapisali naši očetje in sinovi. Predkongresno vzdušje je najlepše izražala misel Edvarda Kardelja: „Sreče človeku ne more dati niti država, niti sistem, niti politična partija. Srečo si lahko človek ustvari samo sam!“ Prav to Kardeljevo misel pa potrjuje program zveze komunistov s prihodnjo usmeritvijo: „Nič, kar je bilo ustvarjeno, nam ne sme biti tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo in da se ne bi moglo umakniti tistemu, kar je še bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško“.

Marko Rakušček

RAZSTAVA V ISKRINI POSLOVNI STAVBI

Tito v risbah jugoslovanskih umetnikov

V počastitev 8. kongresa ZK Slovenije je SOZD Iskra, skupaj z Moderno galerijo, organizirala v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani razstavo „Tito v risbah jugoslovanskih umetnikov“. To pomembno in izvirno likovno manifestacijo, ki se z mnogo simbolike najtesneje vključuje v kongresno vzdušje, je odprl član Izvršnega komiteja CK ZK Slovenije Emil Rojč. Slovesne otvoritve so se med drugimi udeležili tudi: starosta slovenske grafi-

ke akademik, profesor Božidar Jakac, ravnatelj Moderne galerije prof. Zoran Kržišnik in drugi.

Z gotovostjo lahko zapišemo, da pomeni razstava „Tito v risbah jugoslovanskih umetnikov“ veliko obogatitev v kulturnem izobraževanju Iskrinih delavcev, hkrati pa je nedvomno trajno doživetje za vse obiskovalce in prijatelje likovne umetnosti ter obogatitev bivanja okrog tisoč udeležencev 8. kongresa v Ljubljani.

Na otvoritvi je spregovoril tudi Zoran Kržišnik. Dotaknil se je zlasti pomena te razstave ter spregovoril o risbi, kot najsposnejši in najprvotnejši dvodimenzionalni likovni tehniki ter med drugim poudaril, da umetniška upodobitev osebnosti – veličastnega človeškega in voditeljskega lika predsednika Tita, ki je že desetletja v središču svetovnega dogajanja, vzbuja sama po sebi več kot površen interes, saj je jasno, da nudi opazovalcem očesu povsem drugo globinsko dimenzijo.

Razstava v avli Iskrine poslovne stavbe je le del velike razstavne celote z naslovom „Tito v delih likovnih umetnikov Jugoslavije“. Po zasnovi slogu je jasno izoblikovana likovna enovitost. Na njej predstavljajo svoje risbe Božidar Jakac, Paja Jovanovič, Marjan Detoni, Ismet Mujezinović, Drago Došen, Omer Mujadžić, L.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Med 154 občani je bilo v ZK sprejetih tudi 32, delavcev Elektromehanike in učencev ŠC Iskra.

Zaključki delovnega posvetovanja v Poreču

Na osnovi referatov in diskusij na delovnem posvetovanju predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in poslovnih organov TOZD, ki je bilo od 16.–18. marca v Poreču, je IO KOOS, v skladu s sklepom tega posvetovanja, sprejel naslednje zaključke, ki bodo služili za osnovo aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v letu 1978.

A. Organiziranost in način delovanja družbenopolitičnih organizacij po spremembah statuten DPO

1. ZK v okviru SOZD Iskra bo po spremembah statuten ZKS in ZKJ delovala v skladu s predlaganimi spremembami, seveda predvsem v obliki posvetovanj OO ZK, aktivov ZK v okviru sindikata in občasnih komisijah. Inicijativno za posvetovanja lahko da vsaka OO ZK v sestavi SOZD Iskra, realizira pa se lahko neposredno med posameznimi OK ZK ali preko sekretariata DPO v SOZD Iskra v soglasju s posameznimi občinskimi konferencami, mestnimi in medobčinskimi konferencami ali CK ZKS. Sedanji način organiziranosti ZK v SOZD Iskra naj se ohrani do vskladitve statuta ZKS s statutom ZKJ (kar bo predvideno izvedeno pred 11. kongresom ZKJ).

Vse OO ZK so dolžne, da v svojih poslovnih o delovanju OO ZK, ko jih bodo prilagajale spremembam statuta ZKS, uredi delovanje v okviru SOZD Iskra v smislu tega dogovora.

2. Sindikat, ZSM in ZB bodo v prihodnje organizirane v dosedanjih obliki. V kolikor bo nov dogovor o delovanju sindikata prinesel nove možne rešitve organiziranja sindikata bomo o organiziranosti sklepali kasneje.

B. Program samoupravnega sporazumevanja v SOZD Iskra za leto 1978

1. V skladu z določili ZZD, drugih sistemskih zakonov in Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra je potrebno pripraviti večje število raznih samoupravnih in drugih splošnih aktov. Ker v letu 1978 ne bo mogoče pripraviti vseh dogovorjenih aktov, družbenopolitične organizacije sprejemajo kot osnovo politično nalogo v letu 1978 sodelovanje pri sprejemanju naslednjih samoupravnih aktov:

a) Statut SOZD Iskra 30. 7. 1978

b) Sporazum o ustanovitvi interne banke SOZD Iskra 30. 5. 1978

c) Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih in odgovornostih med proizvodnimi delovnimi organizacijami in delovnimi organizacijami skupnega pomena 30. 9. 1978

d) Samoupravna sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med TOZD združenih v delovne organizacije in delovno skupnostjo skupnih služb SOZD Iskra in delovno skupnostjo glasila Iskra 30. 4. 1978

e) Dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljih skupnega plana SOZD Iskra 31. 10. 1978

f) Dopolnitev srednjeročnega plana SOZD Iskra 31. 10. 1978

g) Samoupravni sporazum o vsklajevanju kriterijev za urejanja medsebojnih razmerij v združenem delu 31. 12. 1978

h) Teze za samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in skupno porabo SOZD Iskra 31. 12. 1978

Poslovodni kolegij SOZD Iskra je zadolžen, da po predlaganih okvirnih rokih izdela mrežni plan aktivnosti pri sprejemanju teh samoupravnih sporazumov in ga predlaga DSI (skupaj z nosilci izdelave teh sporazumov) v sprejem.

C. Naloge družbenopolitičnih organizacij pri transformaciji delovnih organizacij v SOZD Iskra v skladu z ZZD

1. DPO si bomo prizadevale, da v procesu združevanja v delovne organizacije dosledno izpolnjujemo koncept delovne organizacije kot osnovnega blagovnega producenta organiziranega v smislu optimalnega združevanja dela in sredstev.

Ob organiziranju takih delovnih organizacij bomo morali ponovno preučiti organiziranost TOZD in si prizadevati za ustrezno organiziranost TOZD v skladu z določili ZZD. Pri tem bomo morali odločno obračunati s koncepti organiziranosti TOZD kot mini podjetij. Pri nadaljnjem delovanju bomo iskali rešitve na že sprejetih samoupravnih sporazumih in dogovorjenih osnovah urejanja dohodkovnih odnosov.

(Nadaljevanje na 4. strani)

ODMEVI Z ZUNANJE TRGOVINSKE KONFERENCE

Na Iskrini zunanje-trgovinski konferenci, ki je bila prve tri dni marca v Portorožu, in o kateri smo v dosedanjih številkah našega tednika obširno poročali, so aktivno sodelovali tudi glavni direktorji Iskrinih delovnih organizacij. Opozorili so na številne izvozne uspehe, ki jih Iskra dosega iz leta v leto, pa tudi na probleme, ki nam kdaj pa kdaj onemogočajo še večji prodor na svetovno tržišče.

ELEKTROMEHANIKA

Glavni direktor delovne organizacije Elektromehanika Aleksander Mihev je v referatu med drugim ocenil dosedanje izvozne rezultate kranjskega kolektiva. Elektromehanika je lani izvozila za skoraj 43 milijonov dolarjev, kar je več kot polovica celotnega Iskrinega izvoza. Hkrati je to tudi za 12 % več kot so predvideli v srednjeročnem načrtu. Največ je lani Elektromehanika izvažala izdelkov elektronske optike, števecv in telefonskih central, in to predvsem v Zvezno republiko Nemčijo in Italijo. Predvidoma bo ta kolektiv izvozil letos že za več kot 50 milijonov dolarjev izdelkov, leta 1980 načrtujejo 68 milijonov.

Tito v risbah jugoslovanskih umetnikov

(Nadaljevanje z 2. strani)

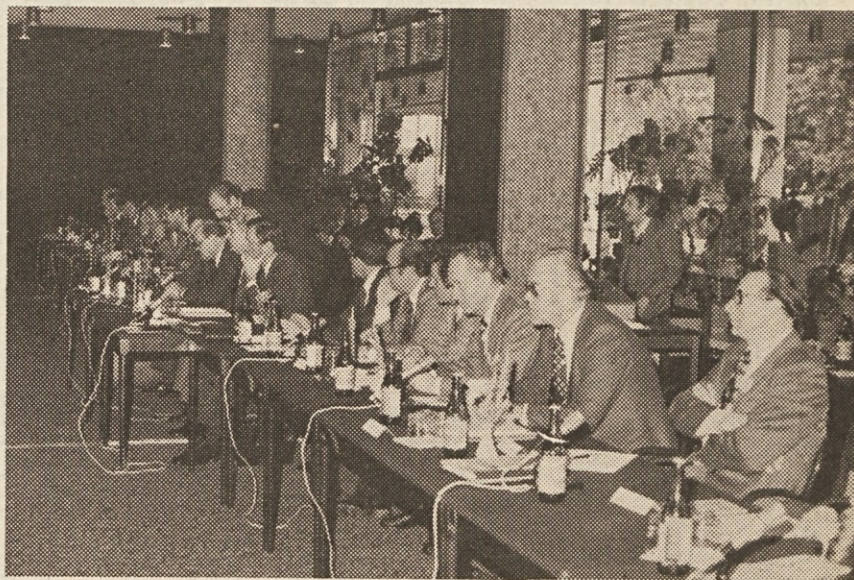
Sanković, Ivo Grbić, Mersad Berber, Mevludin Ekmečić, Ragib Lubovac – Čelebija, Salim Obralić, Mirjana Delatović, Safet Zec, Nusret Hrvanović, Meho Sefić, Marko Mikulić, Mira Uršić-Sparovec, Milivoj Unković.

Njihove risbe kažejo enotna ustvarjalna izhodišča, rezultate in dojemanja. Mnogi med njimi obravnavajo risbo kot samostojno likovno vrsto, medtem ko so se nekateri izmed njih odločili za risbo kot dopolnilo celovite slikarske interpretacije; ne glede na to, so oboji dosegli popoln umetniški vtis.

Največ zanimanja je na razstavi že prvi dan vzbudilo pet risb slovenskega umetnika Božidarja Jakca; med temi risbami pa gotovo portret maršala Tita, ki ga je umetnik naredil leta 1943 na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu. Lastnik tega portreta je Avnojev muzej iz Jajca, ki je s tem, ko je posodil to zgodovinsko umetnino, izrekel veliko priznanje razstavi v Ljubljani.

Na slovesni otvoritvi smo Božidarja Jakca zaprosili tudi za krajši razgovor o tej kulturni prireditvi. Izrekel je vse priznanje organizatorjema Iskri in Moderni galeriji, da jima je uspelo zbrati tolikšno število risb. Tovaša Tita. Izredno pohvalno pa je ocenil tudi razstaveni prostor v avli Iskrine poslovne stavbe ter poudaril, da je prijetna poživitev med ljubljanskimi kulturnimi središči.

Lado Drobež

Z zunanje trgovinske konference v Portorožu.

nov, 1981 78 milijonov in leta 1982 90 milijonov dolarjev izdelkov. „Ti cilji so realni“, je poudaril direktor Mihev, „saj slonijo na predpostavki, da bomo na leto povečevali izvoz za 15 %. Seveda pa bomo te cilje dosegli samo pod dvema pogoje – morali bomo inovirati in investirati, kar nam bo po eni strani omogočilo uvajanje novih tehnologij, po drugi strani pa takšne količine, kolikor jih lahko zunanje tržišče tudi absorbira.“

IEZE

Glavni direktor te delovne organizacije Gojmir Blenkuš se je v svojem referatu zavzel zlasti za nadaljnjo razširitev Iskrine zunanje-trgovinske mreže, obširno pa je spregovoril tudi o nujnosti večjih investicijskih naložb, „če dejansko želimo uresničiti zastavljene načrte“.

V zvezi s ZT mrežo je poudaril, da je le-ta bistvenega pomena za Iskrin nastop na svetovnem tržišču. Poleg izvozne in uvozne naloge bi morala ta mreža odigrati pomembnejšo vlogo pri informiranju Iskrinih tovarn z najnovejšimi dogodki in spremembami na svetovnih tržiščih. Direktor Blenkuš je pri tem opozoril zlasti na pravočasno informacijo.

Kot že rečeno, je spregovoril tudi o nujnosti večjih investicijskih naložb. Po mojem mnenju zastavljenih načrtov ne bomo mogli uresničiti zaradi premajhnih vlaganj na nekaterih področjih, saj marsikje zaostajamo, smo kratkoročno usmerjeni, nekatere organizacije pa so preveč orientirane na domače tržišče.

Eden največjih izvoznikov v DO IEZE je TOZD Upori. Direktor Ludvik Simonič je na konferenci obširno spregovoril o vprašanju kakovosti

Iskrinih izvoznih artiklov ter poudaril, da je ta nihajoča kakovost v veliki meri odvisna prav od problemov neustreznih reprodukcijskih materialov pa tudi zastarele tehnologije. V Senti- jerneju so se prav zaradi neustreznih repromaterialov odločili za uvoz surovin in bodo pri tem tudi vztrajali.

Temeljna organizacija v Šentjerneju je lani izvozila 80 % celotne proizvodnje.

AVTOMATIKA

Ta delovna organizacija je lani izvozila za 5 milijonov dolarjev, s čimer pa letnega načrta ni dosegla, čeprav se ji je izvoz v primerjavi z letom 1976 povečal kar za 35 %. Približno enak trend načrtujejo tudi v letošnjem letu, ko naj bi izvozili za 7,7 milijonov dolarjev. Pomočnik v.d. direktorja Franc Vreček je med drugim poudaril, da se v Avtomatiki dobro zavedajo pomena zunanje-trgovinske mreže, ki pa se bo morala v prihodnje poleg prodaje elementov in podsestavov usposobiti tudi za prodajo naprav in celotnih sistemov.

AVTOELEKTRIKA

Podobno kot glavni direktorji drugih delovnih organizacij je tudi Jože Eržen spregovoril o proizvodnih novostih v prihodnjem obdobju. V celoti je podprl poročilo, ki ga je za zunanje-trgovinsko konferenco pripravil svetovalec v Iskri Commerce Jože Štajer, hkrati pa ni imel nobenih pripomb na osnutek sklepov konference. Avtoelektrika lani in predlad- skim ni v celoti uresničila izvoznih načrtov, prepričani pa so, da jim bo ta zaostanek uspelo nadoknaditi v preostalem srednjeročnem obdobju.

ŠIROKA POTROŠNJA

Ta delovna organizacija je lani, kot je povedal direktor Simon Primožič, izvozila za 8 milijonov dolarjev izdelkov. Zunanje-trgovinske strokovnjake v Iskri Commerce je pozval, naj pomagajo delovni organizaciji Široka

(Nadaljevanje na 4. strani)

DUŠAN ŽELJEZNOV

(38)

TITO V ISKRI

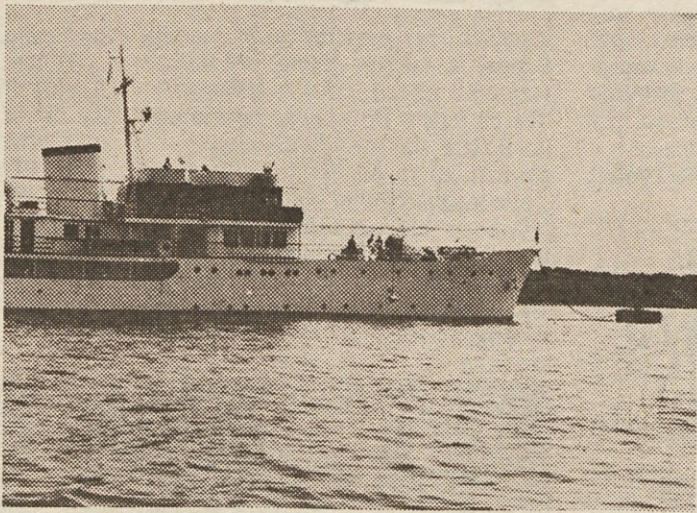
„Za ilustracijo Titove anegdote pripovedi,“ je nadaljeval Vladimir Klavs, „naj navedem njegove prigode ob odhodu v partizane. Pripovedoval nam je, da je takrat najprej prišel v četniško enoto, kjer se seveda ni mogel predstaviti s polnim imenom in svojo funkcijo. Najprej so ga četniki zaprli v neko hišo in šele naslednjega dne se mu je posrečilo doseči, da so ga od tam poslali v višje enote in nato je končno srečno prišel do partizanov.“

Njegova pot iz Beograda v partizane se je začela najprej z vlakom do končne postaje, kjer je izstopil in nadaljeval pot z izvozčkom.

Takrat je nastopal v vlogi strokovnjaka, inženirja, pravega gospoda. Ko sta se tako s kočijažem pogovarjala med potjo o tem in onem, mu je kočijaž med razgovorom rekel, da so pač zdaj zelo negotovi časi v tem smislu, da človek nikdar ne ve, s kom ima opravka. Tako človek misli, da ima opravka s „finim gospodom“, kasneje pa se izkaže, da je bil tisti človek komunist. Tito se je med tem pogovorom v sebi sladko smejal, po osvoboditvi pa se je celo potrudil in tudi našel tistega svojega kočijaža, ki ga je bil peljal v partizane in samo lahko si predstavljamo, kakšen obraz je moral narediti kočijaž, ko se je njegova takratna domneva med razgovorom s Titom do pičice uresničila.

Naslednjega dne je prišel predsednik na jahto „Jadranko“ že bolj zgodaj, takoj po zajtrku. Mi vsi smo bili že zbrani na krovu in pripravljali vse potrebno, da bomo lahko malce kasneje izpluli na daljšo plovbo.

In Henigman ne bi bil Henigman, če bi maršala takoj ne pobaral, če so včerajšnje risbe uspeli. Tito mu je odvrnil, da so

slike popolnoma v redu uspeli, da je že navsezgodaj, potem ko je vstal, razvil film in napravil tudi kopije. Vendar pa slik ni prinesel s seboj, ker niso bile še dovolj izprane in jih je bilo treba tudi posušiti.

Nato je poklical k sebi voznika motornega čolna, ki ga je bil pripeljal na Jadranko in mu naročil, naj dopoldne, ko bodo pripeljali malico na Jadranko, prinese s seboj tudi slike. V ta namen naj se obrne na njegovo soprogo Jovanko, ki dobro ve, kje naj slike posuši in jih potem od nje pripelje na ladjo.

Tako se je tudi zgodilo. Z naslednjim čolnom so skupaj z malico prispeli tudi slike. Vsak izmed nas je dobil po štiri slike, ki jih bomo objavili v našem podlistku. Ko smo prejeli slike iz maršalovih rok, je Hemigman seveda še dodal, da tem slikam nekaj manjka in Tito se nam je vsem na te slike tudi podpisal.

Taka je bila naša zgodba z Brionov, neposredna in pristrana, polna sproščenih srečanj z našim predsednikom, ki jih seveda človek nikoli ne more in ne bo mogel pozabiti.

Ob koncu bi rad omenil še srečanje z našim predsednikom in

sicer 13. decembra 1965. leta, ko je delegacijo ETAN, v kateri sem bil tudi jaz, sprejel ne samo na vljudnostni, običajni obisk. To je bil resničen, odkrit pogovor o problemih naše znanosti in je kasneje stenogram z našega obiska na Titovo izrecno zahtevo izšel tudi v tisku.

Tako se s tega srečanja spominjam, da sem dejal, kako je danes pri nas splošni pojav, da strokovnjaki ne čutijo, da bi lahko bolj vplivali na vse tisto, kar se dogaja v gospodarski organizaciji. Omenil sem razpise za direktorje v večjih naših delovnih organizacijah, ki imajo dovolj strokovnjakov z najvišjimi kvalifikacijami in bi lahko kandidirali za mesta direktorjev pa se nihče ne prijavi. Vprašal sem se, čemu ta pojav, gotovo ne zato, ker nimajo zaupanja v svoje kvalifikacije... Tu me je predsednik prekinil z besedami: „Biti direktor je nevhvaležen posel.“ V nadaljevanju sem še rekel, da prav zdaj, ko je gospodarska reforma prizadela predelovalno industrijo, ne more dati direktor, pa naj še tako dobro dela, učinkovitih rezultatov.

Na vse to je takrat predsednik Tito dejal: „Vendar bomo nekatere stvari odpravili. Gospodarska reforma je velika stvar, večja kot so številni misli. Vem, da zdaj ljudje negodujejo, ker je reforma najbolj prizadela tiste z najnižjimi dohodki. Medtem ko so cene nekaterim proizvodom dvakrat in še več porasle, so dohodki narastli samo za nekaj več kot 20 odstotkov. No, vendar stanje ni tako neupravičeno, kar zadeva predelovalno industrijo, čeprav je v prvem trenutku prav ta panoga prišla v najtežji položaj. Hočem, da zdaj v prvi vrsti posvetijo skrb predelovalni industriji...“

... Mi ne moremo gledati samo na naše notranje tržišče, temveč moramo vedno gledati tudi ven. Kajti danes znaša rok amortizacije v razvitih deželah 4 do 5 let. Redkokdaj znaša osem in več let. Kaj pa bomo mi potem delali? Dokler naše tehnologije precej zaostaja, ne moremo iti na svetovno tržišče, morali bomo kapitalistom dajati presežek dela.“

Tako je takrat med drugim govoril z nami predsednik Tito in nam vsem ob koncu zagotovil, da se lahko tudi drugi obrnemo nanj, kadar bo pač potrebno, kajti to je dobro in koristno za vse, je zaključil svojo pripoved o srečanjih s Titom predsednik skupščine ZP Iskra ing. Vladimir Klavs.

Zaključki delovnega posvetovanja v Poreču

(Nadaljevanje s 3. strani)

2. Naloge vseh predstavnikov DPO in poslovnih organov so, da temeljito proučijo gradivo za kongres ZKS, študijo Edvarda Kardelja „Smeri Razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“ in knjigo Romana Albrehta „Dohodek in dohodkovni odnosi“ ter s-v praksi dogovarjanja in sporazumevanja dosledno prizadevamo za uresničevanje njihove vsebine. Spoznanje, da je dohodek družbeno kategorija, o kateri se odloča v TOZD, mora prodreti v vse naše sredine, vendar to ne sme pomeniti izenačevanja odločanja o dohodku z administrativnim in finančnem vodenju informacij o dohodku. Zavedamo se, da je družbeno sprejemljivo le tisto obnašanje in odločanje, ki v smislu družbenosti dohodka zagotavlja znotraj DO največji dohodek celotne delovne organizacije ne pa najboljši kratkoročni uspeh samo posameznih TOZD. Zato si bomo prizadevali, dbi v naših kolektivih temeljito analizirali širše interese pri samoupravnem odločanju in vplivali z akcijo znotraj kolektiva, da delavci spoznajo širše in dolgoročne interese družbe.

D. Naloge pri izpolnjevanju srednjeročnega načrta SOZD Iskra v letu 1978 in dopolnitvah le tega

1. Družbenopolitične organizacije v vseh sredinah so zadolžene, da v postopku priprave dopolnitev samoupravnega sporazuma o temeljnih skupnih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje temeljito analizirajo izpolnjevanje določil tega sporazuma. Posebno morajo analizirati poglavje:

— Zaposlovanje in kadrovska politika in skladno z določili ZZZD ukrenili vse potrebno za izvedbo vsebine tega poglavja v vseh TOZD.

2. Pri izpolnjevanju srednjeročnega načrta SOZD Iskra v letu 1978 si bomo družbenopolitične organizacije prizadevale predvsem za naslednje cilje:

— izpolnitev plana izvoza v višini 100 milijonov

— izboljšanje kvalitete naših izdelkov z odgovornejšimi odnosi do dela vseh zaposlenih

— povečanje investicijskih vlaganj v Iskri, pri čemer je potrebno ponovno analizirati plane investicij za leto 1978 in zahtevati od poslovnih organov in odgovornih služb, da pripravijo ustreznejše investicijske načrte, ker sedanji nesprejemljivo zaostajajo za sprejetimi dogovori.

— intenzivnejše spreminjanje kadrovske strukture zaposlenih v skladu s sprejetimi dogovori.

E. Informiranost in izobraževanje

1. Posebno pozornost bomo posvetili družbenopolitičnemu izobraževanju naših vodilnih in vodstvenih delavcev, posebno tistih, ki imajo pri svojem delu neposreden stik z delavci v neposredni proizvodnji (mojstri, skupinovodje, predelavci itd.). Ugotavljamo, da je neustrezno družbenopolitično izobraževanje teh delavcev in njihovo negativno politično delovanje v določenih primerih eden pomembnejših vzrokov slabe obveščenosti delavcev ali celo namernih dezinformacij. To povzroča pri organiziranju neposrednega odločanja delavcev z osebnim izjavljanjem posebne težave. Zato je potrebno v DPO v vseh sredinah pristopiti k analizi obnašanja teh delavcev in sprejeti ustrezne ukrepe.

2. Slaba informiranost je vir neuspešnega delovanja, zato je problemu informiranosti potrebno posvetiti posebno pozornost. Sindikati morajo v skladu z ZZZD analizirati stanje informiranja v svojih kolektivih, pri čemer je posebno pozornost potrebno posvetiti tudi delu časopisnega sosveta in uredniških odborov po DO kakor tudi na nivoju SOZD Iskra. Glasilo Iskra mora ob sodelovanju poslovnih organov in političnih aktivistov postati pomembnejši in dostopnejši vir informacij za vse člane kolektiva.

F. Razno

Nerealizirani sklepi, ki so bili sprejeti na delovnem srečanju 16. 10. 1977, ostajajo še naprej v veljavi, posebno pa sklepi:

- o formiranju inženiringa za organizacijo in informatiko
- o vlogi DPO v razvojno-inovacijski dejavnosti
- in naloge sindikata in mladine na področju družbene samozaščite

ODMEVI Z ZUNANJE TRGOVINSKE KONFERENCE

(Nadaljevanje s 3. strani)

potrošnja pri reševanju problemov, „mi pa bomo skušali po svojih močeh spoštovati roke in dogovorjene količine, vendar pa se bojim, da bodo nastopile še večje težave, če ne bomo investirali in če ne bomo dobili strokovnih kadrov“, je dejal direktor Primožič.

Na temeljni organizaciji Široke potrošnje v Železnikih in Idriji je lani odpadlo 50 do 65 % celotnega izvoza te delovne organizacije, na Pržan 20 do 25 % in Reteče 10 do 15 %.

KONDENZATORJI

„Analize zadnjih let kažejo, da kljub črnim sluhnjam potrošnja kondenzatorjev nenehno raste“, je na konferenci poudaril Vlado Zorc. Udeležencem je podrobno obrazložil novitete, ki jih bo dal ta kolektiv na tržišče v prihodnjem obdobju. Opozoril je, da sta ves razvoj in tehnologija v Semiču delo domačih strokovnjakov, večino opreme in strojev pa so načrtovali in izdelali v lastnih razvojnih in proizvodnih oddelkih.

ZMAJ

Direktor Milan Slemnik je podrobno obrazložil proizvodni program te delovne organizacije ter njene proizvodne novosti. Dejal je, da Zmaj nima kakšnih večjih izvoznih možnosti na zahodu, medtem ko na vzhodu še vedno primanjkuje teh izdelkov.

ELEKTROOPTIKA

Eden večjih izvoznikov v Iskri je

Elektrooptika. Lanskoletne izvozne uspehe bodo letos še precej povečali. Med največjimi kupci so nerazvite in socialistične države, vse več pa je zanimanja tudi na Zahodu. V Elektrooptiki se dobro zavedajo, da dosegajo ugodne posle na svetovnem tržišču v veliki meri tudi zaradi kakovosti proizvodnega programa.

Lado Drobež

ISKRA V VELIKI BRITANiji

Okrepili mrežo distributerjev

Iskrina trgovska organizacija v Veliki Britaniji ISKRA LIMITED je na tem tržišču še vedno usmerjena predvsem v prodajo elektronskih elementov, zlasti uporov. Pri tem je najbolj zgovoren podatek, da smo prodali lani v Veliko Britanijo približno 150 milijonov uporov ter s tem pokrili kar 10 do 15 % celotnih potreb tega tržišča. Del elektronskih komponent prodamo na komercialnem in profesionalnem tržišču, kamor sodijo zlasti proizvajalci televizijskih aparatov, radijskih sprejemnikov, gramofonov, profesionalnih naprav in podobno, eden od naših pomembnejših odjemalcev pa so tudi, lahko bi jih imenovali, manjši kupci.

Prvi dve tržišči, torej komercialni in profesionalni trg, obdeluje Iskra Limited sama s svojimi prodajnimi

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

Izredno uspela predstavitev v Birminghamu

V Britanskem razstaviščnem centru v Birminghamu je bila od 13. do 17. marca odprta ena največjih mednarodnih razstav elektrotehniških in elektronskih izdelkov ter instrumentov — znana pod imenom IEA — ELECTREX. Dejansko gre za dve razstavi — 12. mednarodno razstavo elektronike in avtomatizacije — IEA in 19. mednarodno razstavo elektrotehniških izdelkov — ELECTREX. Obe prireditvi sta povezani že od leta 1976. Na IEA je letos razstavljalo skoraj 500 razstavljalcev iz 20 držav, na ELECTREX pa približno 750 iz prav tako dvajsetih držav.

Prva je bila razdeljena na tri glavna področja — področje elektronskih komponent, kontrolnih instrumentov, in, lahko bi rekli na splošno področje, ki je vsebovalo profesionalno in industrijsko elektroniko, aktivne in pasivne komponente, kontrolne in znanstvene instrumente, računalniško tehniko, itd. ELECTREX pa je predstavil naprave za pridobivanje, uporabo in prenos energije ter še marsikaj.

Kot že rečeno, je skupna razstava gotovo med največjimi na svetu. Za to trditev naj zapišemo še podatek, da je razstaviščni prostor v štirih dvoranah Britanskega narodnega razstavišnega centra v Birminghamu meril nič manj in nič več kot 53.000 kvadratnih metrov.

In v tej množici razstavljalcev z vsega sveta je imel pomembno mesto tudi razstaviščni prostor Iskrinih delovnih organizacij: Kondenzatorjev, Avtoelektrike, Elektromehanike, Avtomatike, Široke potrošnje in seveda Elementov. Z gotovostjo lahko trdimo, da je bil med najsodobnejše in najbolj lično opremljenimi, za kar gre vse priznanje temeljni organizaciji Marketing v Iskri Commerce, ki se je

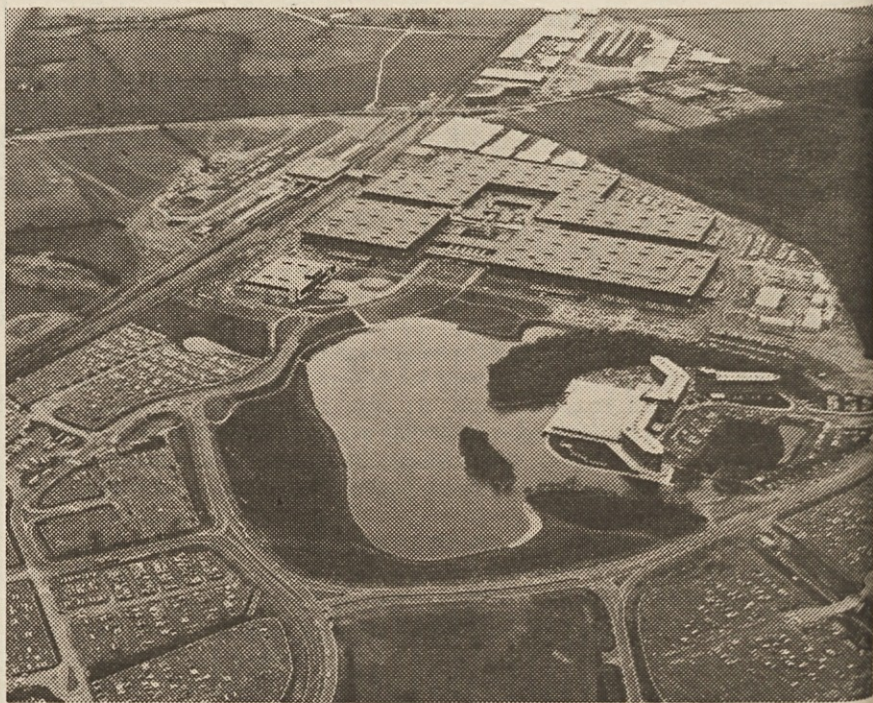
Bilo je mnogo bolj poslovno živahno kot lani v Londonu in predlanskim v Birminghamu.

inženirji, za preskrbovanje manjših kupcev pa smo v Veliki Britaniji že razpredli mrežo tako imenovanih distributerjev. Do pred nedavnim smo imeli štiri takšne distributerje — v glavnem so to manjše trgovske firme —, na mednarodnem sejmu elektrotehniških in elektronskih izdelkov ter instrumentov v Birminghamu od 13. do 17. marca pa je glavni direktor Iskre Limited Peter Cuderman podpisal pogodbo še z enim, torej petim distributerjem.

Iskra je nedavno mednarodno razstavo v Birminghamu izkoristila tudi za podpis pogodbe z novim distributerjem naših elektronskih elementov.

ponovno potrdila, da smo tudi po estetskem in funkcionalnem videzu naše stojnice precej izstopali od drugih: trapezasto oblikovan Iskrin razstaviščni prostor iz paličaste konstrukcije, je bil viden daleč naokoli, pa čeprav so se ob njem bohotila

Letalski posnetek mogočnega britanskega razstavišnega centra v Birminghamu.

imena naših „najhujših“ svetovnih konkurentov.

Iskra je letos predstavila britanskemu kupcu, in seveda tudi številnim poslovnim obiskovalcem z vsega sveta, celoten izbor elementov za elektroniko, KVA števec, telefonske aparate, števec impulzov, polnilce akumulatorjev, releje, majhne motorje, sirene, male in velike zaganjalnike, alternatorje, vžigalne tuljave, avtomatske žarnice in svečke, pa miniaturne indikatorje ter univerzalne in pamelne instru-

mente, kontaktorje, različna stikala, šibkotočne kondenzatorje, filtre, supresorje itd. Na srednje velikem razstavnem prostoru smo torej postavili precej obširen proizvodni program, ki je vzbudil med obiskovalci veliko zanimanja, zato lahko z gotovostjo trdimo, da je bila letošnja Iskrina predstavitev v Birminghamu popolnejša in uspešnejša kot predlanskim v istem

razstavnem centru, ali pa lani v londonski Olimpiji. Seveda razstav v Birminghamu in Londonu ne gre metati v en koš, saj gre za dve različni predstavitvi — tematični, kljub temu pa lahko glede na obisk, pa tudi že sklenjene pogodbe trdimo, da je razstava v Birminghamu — uspela.

Seveda pa ni bila pomembna le zaradi našega nastopa, saj je svoje proizvodne programe prikazalo, kot že rečeno, več sto najvidnejših firm elektro in elektronske industrije. Za krajšo oceno celotne prireditve smo zaprosili več Iskrinih predstavnikov, ki so si podrobno ogledali obe razstavi — IEA in ELECTREX.

Oto Vozlič

Vodja prodaje v delovni organizaciji Semič je opozoril na nujnost Iskrine udeležbe na tovrstnih prireditvah. „Predstavitev našega proizvodnega programa v Birminghamu ali pa kje drugje, je vsekakor vložen kapital za bolj ali manj dolgoročno obdobje“, je poudaril Oto Vozlič. Naš sejemski prostor je ocenil za izredno okusen in funkcionalen.

Jože Pavlin

Vodja razvoja v TEA meni, da je celotna sejemska prireditev v Birminghamu v zasnovi zelo široka, od sestavnih delov, do njihove uporabe v profesionalni elektroniki. „Menim, da bi morala tudi Iskra storiti na področju profesionalnih elektronskih elementov večji korak naprej in se pojaviti v tem krogu proizvajalcev.“

Stane Verlič

Vodja razvojne skupine v TOZD Stikala je spregovoril zlasti o svojem „delokrogu“. Izrazil je mnenje, da je Iskrino stikalo na britanskem tržišču premalo znano, in da bomo morali na tem področju storiti še dosti več. Podobno kot vsi Iskrini predstavniki v Birminghamu je tudi on izredno ugodno ocenil Iskrino predstavitev — tako stojnico, kot razstavljene izdelke.

Veko Gabrič

Vodja Marketinga v delovni organizaciji IEZE je sejem v Birminghamu primerjal z drugimi sorodnimi v svetu in ga visoko ocenil. Opozoril pa je, da bo morala Iskra slediti svetovnemu trendu elektronike ter se bolj usmeriti v industrijsko in profesionalno elektroniko.

Jože Unk

Samostojni strokovni sodelavec v nabavi kranjske Elektromehanike si je sejem v Birminghamu ogledal bolj splošno — med službeno potjo po Veliki Britaniji. Bolj kot sejem v Birminghamu ga namreč zanima sorodna prireditev v Londonu, kjer so v ospredju elektronski sestavni deli in ne toliko industrijska elektronika.

Rajko Noe

Vodja Marketinga v Zmaju: „Zmaj je želel predstaviti na sejm svoj proizvodni program baterij, toda, kje se je zataknilo, da baterije niso prišle v Birmingham, zdaj še ne vem. Vsekakor menim, da je britansko tržišče za Zmaj zanimivo.“

Tone Modic

Vodja regiona Velika Britanija in Irska v Iskri Commerce je izredno

(Nadaljevanje na 5. strani)

Izredno uspela predstavitev v Birminghamu

(Nadaljevanje s 4. strani)

ugodno ocenil oblikovanost in namembnost Iskrine stojnice. „Všeč mi je zlasti to, da se je ponovno pojavila „hišna“ barva, katero sem na naših stojnicah že nekaj let pogrešal. Poleg tega opažam tukaj v Birminghamu velik na-

predek tudi na drugih področjih: obisk je dosti večji, pomembno pa je tudi to, da smo se odločili za predstavitev tistega dela programa, ki ga bomo skušali v prihodnje plasirati na britansko tržišče. To so elektromehanski elementi, izdelki avtoelektrike, merilna tehnika, kompletne naprave itd.“

Lado Drobež

Približna petina razstavnega prostora v Birminghamu.

Iskra je zanimiva za Nemško demokratično republiko

Marjana Japlja, direktorja Iskrinega zastopstva v DDR, ki ima svoj sedež v Berlinu smo prosili za razgovor. Nakazal je vrsto možnosti za izvoz in sodelovanje z Demokratično nemško republiko. Marsikaj, kar imamo mi naprodaj, bi industrija DDR rada uvozila in tudi za tehnično in raziskovalno delo je zainteresirana. Mnogokaj smo že realizirali, ostajajo pa še odprte možnosti.

Kakšna je menjava med Jugoslavijo in NDR, ali sodelujemo tudi na raziskovalno tehničnem področju?

Tudi na tehničnem in raziskovalnem področju sodelujeta SFRJ in NDR. Pa o tem pozneje. Lanska menjava med Jugoslavijo in NDR je dosegla vrednost 692 milijonov dolarjev. Od tega je bilo za 300 milijonov dolarjev našega izvoza, ostalo pa smo uvozili in to nekaj na podlagi kreditnih pogodb. Vzhodnonemško gospodarstvo je za vse surovine vezano na uvoz in to v glavnem iz držav SEV. Želi pa uvažati za svoje potrebe več.

Zato se je obrnila na Jugoslavijo in sklenila več pogodb o skupnih vlaganjih. Tako za pridobivanje titanovega dioksida s Cinkarno v Celju, kjer NDR sodeluje z 49 % udeležbe sredstev in s sarajevskim Energoinvestom, za pridobivanje aluminija.

Tako si skuša vzhodnonemško gospodarstvo zagotoviti tudi neodvisne vire surovin. Večino menjave med našima državama predstavljajo surovine – 30 do 35 %. Na drugem mestu je strojegradnja in na tretjem kemija, katere je v DDR močno razvita. Nadalje še tekstilna industrija in elektrotehnika z elektronomiko, ki predstavlja okrog 5 % menjave.

V tej panogi je Iskra zastopana s 50 %. Ta Iskrin izvoz v NDR predstavlja 90 % slovenskega izvoza v DDR, ali 10 % celotnega Iskrinega izvoza v letu 1977. Izvozili smo za 7 milijonov dolarjev, uvozili pa za 4 milijone dolarjev. Sicer smo lani načrtovali izvoz večji za okrog milijona dolarjev, vendar programa nismo dosegli zaradi močnega izpada optičnih izdelkov in orodij.

Rekli ste, da boste kaj več povedali tudi o sodelovanju na znanstveno tehničnem področju. Kako tu sodeluje Iskra poleg direktnega uvoza, oz. izvoza?

Že več kot dvajset let sodelujemo s firmami v NDR. Začeli smo z izvozom NNT (nizkonapetostna stikalna tehnika – stikala, releji). Do leta 1967 je bila to bolj suha menjava, takrat pa smo podpisali med Iskro in nekaterimi firmami kooperacijsko pogodbo za področje NNT, ki je bila takrat največja Iskrina pogodba te vrste.

Marjan Japelj, direktor zastopstva Iskre v Berlinu.

Odtlej se je menjava strmo dvigala tudi na ostalih področjih, na primer potenciometri in jakotni kondenzatorji. Leta 1975 smo sklenili pogodbo za avtomobilske žarnice in poslovno-tehnično sodelovanje s firmo Carl Zeiss iz Jene za optične izdelke in aparate, ki so predstavljali dopolnilni program naši Vegi.

Na znanstvenotehničnem področju pa smo se dogovorili za sodelovanje s Zeissom na področju elektronek. Tu so sodelovali Iskra iz Horjula in Institut „Jožef Stefan“. Skupno smo razvili razne zahtevne optične aparature z vgrajeno elektronomiko, kjer se še danes Iskri obetajo pomembni komercialni aranžmaji.

Kakšne so možnosti za razširitev Iskrinih poslov v DDR in kaj se dela na tem področju?

Naše možnosti v NDR so ogromne, mislim na izvozne možnosti. Lahko mirno rečem, da bi bilo izvoz možno dvigniti za najmanj 3 milijone dolarjev letno več, seveda, če bi od DDR tudi več kupovali. Tu mislim na naš obstoječi program. So pa tudi še možnosti na področju tehničnega sodelovanja, zlasti v avtomatizaciji, regulaciji orodnih strojev, računalništvu in pri proizvodih široke potrošnje, predvsem tu mislim na sesalnike. Sicer v NDR zelo varčno vlagajo v industrijo široke potrošnje že po državnem planu, bistven poudarek pa je na težki industriji.

Kaj bi nam še povedali o svojem delu in zapažanjih ob vaših poslovnih stikih?

Države v okviru SEV imajo točno rangirane panoge industrije po prioritni lestvici. Rang lestvica obsega deset stopenj in večina držav SRV ima elektronsko industrijo na 2., oz. na 3. mestu, NDR pa jo je postavila šele na 5. mesto. Pa ne da bi bila slabo razvi-

ČIMBOLJ EKONOMIČNO

Delavski svet Iskre Commerce sprejel gospodarski načrt te delovne organizacije za letos. Poseben poudarek je v njem namenjen Iskrini izvozni usmeritvi, kajti načrtovanih 98 milijonov dolarjev bomo v Iskri dosegli le ob največjih naporih in sodelovanju vseh. Na domačem tržišču je letos opaziti določeno previdnost, zato je Iskra Commerce načrtovala stopnjo rasti le v višini 15 %. Gospodarski načrt nadalje predvideva precejšnje stopnjo zaposlovanja, čemur pa se ni moč izogniti zaradi odpiranja novih trgovskih lokalov in servisov. Eden od pomembnejših načrtov kolektiva IC v tem letu je tudi ta, da bo skušal posloovati čimbolj ekonomično. Načrtovana rast poslovnih stroškov je za 5 % nižja od načrtovane rasti obsega prodaje. Tudi načrtovana rast bruto osebnih dohodkov je nižja od porasta dohodka, neto osebni dohodki na zaposlenega pa naj bi se povečevali v skladu s porastom dohodka za 10 %. Prav zato naj bi v letu 1978 dosegli tudi boljše razmerje osebnih dohodkov in skladov v čistem dohodku. Zaradi načrtovanega nižjega porasta poslovnih stroškov ter planiranih osebnih dohodkov v skladu s porastom dohodka, naj bi se povečala tudi akumulacija Iskre Commerce, in sicer približno za polovico. V gospodarskem načrtu tudi niso pozabili na nujnost investicijskih vlaganj v trgovine, servise, skladišča, poslovne prostore in opremo.

Delavski svet Iskre Commerce je na seji 29. marca potrdil gospodarski načrt te delovne organizacije za leto 1978. Ta dokument bi morali končati in sprejeti že prej, zaradi številnih drugih nalog in zadolžitve, zlasti pri pripravi samoupravnih sporazumov, pa se je delo nekoliko zavleklo. V gospodarskem sektorju Iskre Commerce in v temeljnih organizacijah tega kolektiva poudarjajo, da se kaj takšnega v prihodnje ne bo več zgodilo, saj jih k temu, konec koncev, obvezuje tudi samoupravni sporazum, po katerem mora biti plan za naslednje leto sprejet najpozneje do zadnjega v tekočem letu.

Vodja gospodarskega sektorja v Iskri Commerce Andreja Medić nam je v zvezi z gospodarskim načrtom IC povedala, da so ga pripravili na osnovi zakona o združenem delu, srednjeročnega razvojnega načrta Iskre in Iskre Commerce, družbene resolucije za letos pa tudi na osnovi lanskega letnega rezultata. Z gospodarskim načrtom so se v Iskri Commerce skušali čimbolj približati novim organizacijskim oblikam, kot jih predvideva zakon o združenem delu. Prav zato so formalizirali tudi namesto dosedanjih dveh pet temeljnih organizacij ter delovno skupnost skupnih služb.

Poslovne naloge, ki jih bo moral I.

C., kot dejavnost skupnega pomena v SOZD Iskra opravljati v letošnjem letu, so v kratkem naslednje:

Prodaja

Na domačem in zunanjem tržišču bo Iskra Commerce letos realizirala predvidoma za 5.383,6 milijona dolarjev prometa, kar bo za približno 11 % več kot lani. Na domačem tržišču se bo prodaja povečala za 15 %, izvoz bo predvidoma večji za 18 %, uvoz pa naj bi bil celo nekoliko manjši kot lani.

Izvozna zadolžitev v višini skoraj 100 milijonov dolarjev je nedvomno izredno visoka, vsekakor pa je nujna s stališča obveznosti Iskre do slovenske in jugoslovanske družbe. Pri tem ne gre toliko za vprašanje tržnih zmogljivosti, kot pa vprašanje kakovosti, strukture izdelkov za izvoz in konkurenčne sposobnosti glede na izvozne cene. Za potrebe delovnih organizacij bo Iskra Commerce letos uvozila za 79 dolarjev blaga, s čemer bo, vsaj tako pričakujejo, dosegla ravnovesje v zunanjetrgovinski bilanci.

Zastopstva tujih firm, torej nova temeljna organizacija v Iskri Commerce, naj bi na račun provizij dosegla letos realizacijo v višini 36,5 milijona dolarjev, kar je za 16 % več kot lani.

Realizacija novo ustanovljene temeljne organizacije Marketing bo

ta, ampak prednost dajejo strojegradnji in drugi težki industriji. Lani so na kongresu SED (Enotne socialistične partije) razpravljali o temi: elektronika in mikroelektronika. Ugotovili so, da gospodarstvo NDR zaostaja na tem področju ne le za razvitejšimi, ampak tudi za nekaterimi državami SEV.

Tako je Poljska kupila vrsto najodobnejših zahodnih licenc s področja elektronek, pravtako Romunija. NDR pa se je pretežno opirala na lastne sile.

Sklenili so dati elektroni in mikroelektroniki v prihodnjem petletnem obdobju prednost. Prva posledica je reorganizacija elektronske industrije. Nastalo je več samostojnih kombinatov (to bi bile nekako naše branže), ki so samostojnejši in so direktno podrejeni ministrstvu za elektroindustrijo.

Ob tej izgradnji se Iskri obetajo velike možnosti, zlasti če bo nastopila z zanimivim sodobnim programom.

KF

Kdaj konec kritik?

Obširno smo že pisali o problemih, ki pestijo serviserje v Beogradu in s katerimi se, najverjetneje, otepajo tudi v drugih Iskrinih servisnih organizacijah. Pomanjkanje rezervnih delov, nepopolna dokumentacija neugodna kadrovska struktura, pomanjkanje orodij in naprav za servisiranje, utesnjeni prostori, zlasti pa še številne kritike, ki jih morajo Iskrini serviserji poslušati na račun kakovosti nekaterih naših izdelkov, so, lahko bi rekli, vsakdan teh ljudi.

In v takšnem vsakdanu smo se pogovarjali z namestnikom poslovdje servisnega oddelka telefonije v Beogradu Dušanom Krstićem. Tudi on nas je že takoj na začetku opozoril na problem rezervnih delov, premajhno število strokovnjakov in ne nazadnje na ekonomičnost poslovanja. „V Iskri bi morali večjo pozornost nameniti servisiranju tistih izdelkov telekomunikacijske tehnike, ki so na tržišču še novi, in za katere sploh nimamo rezervnih delov in tehnične dokumentacije, da bi se lahko serviserji seznanili s temi izdelki,“ je poudaril naš sogovornik.

V zvezi s kadrovsko problematiko je poudaril, da zaradi premajhnega števila strokovnjakov ne morejo pravočasno izvajati sklenjenih dogovorov. Dogaja se, da morajo Iskrini kupci na območju ožje Srbije pogosto dolgo čakati na popravilo, montažo ali remont naprav, ki jih kupci potrebujejo vsak dan.

Naslednji problem, s katerim se pogosto srečujejo je ta, da že izgotovljenih telefonskih central ne morejo izročiti namenu, ker pravočasno ne dobijo akumulatorskih baterij. Ta kasnitev se jim še kako pozna pri dohodku, čeprav inflacijo še bolj obču-

tijo takrat, ko zaradi kakršnih koli vzrokov ne morejo spoštovati sklenjenih pogodb. Gre za to, da na primer pogodbo podpišejo pred letom ali dvema, med tem pa so morali zaradi inflacije povišati vrednost delovne ure in tako vedno nimajo možnosti, da bi ekonomsko upravičili cene iz pogodbe. Prav pri sklepanju pogodb se pojavlja še en problem, ta pa je v tem, da so cene za montažna dela v Beogradu ali pa kjer koli na območju ožje Srbije iste. Tako se celo dogaja, da imajo zaradi potnih stroškov pogosto precejšnje izgube.

LD

Hvaležni Iskrinim delavcem

„Neobično nam je drago da ste se sjetili nas pacijenata i donijeli nam na poklon televizor i time izrazili svojo ljubav i pažnju prema nama. Radnom kolektivu Iskre želimo mnogo radnih uspeha, a članovima kolektiva zdravlje, sreću in zadovoljstvo.“

Približno tako se delavcem Iskre zahvaljujejo majhni bolniki otroške bolnišnice na Kantridi pri Reki za televizor Panorama – Gama, ki jim ga je podarila delovna organizacija Iskra Commerce.

Za ta human korak, ki je mlade paciente na tej kliniki še kako osrečil, se je Iskra Commerce odločila v okviru prireditve in akcij ob „Srečanju z Iskro – Reka 77“.

Iskra Commerce je obdarila majhne bolnike tudi v Centru za vzgojo otrok

znašala letos, kot načrtujejo, 60 milijonov dinarjev, pri čemer je ta višina odvisna zlasti od izpolnjevanja samoupravnih sporazumov Iskrinih temeljnih organizacij, oziroma od sredstev, ki jih bodo temeljne organizacije namenile za marketinško dejavnost.

Naj se povmemo na domače tržišče. Prodaja na jugoslovanskem tržišču bo za 15 % večja, obseg servisne dejavnosti se bo v primerjavi z lanskim letom povečal za 15 %, vrednost posredovane prodaje prek mreže filijal pa se bo povečala za 35 %.

ZAPOSLOVANJE, PRODUKTIVNOST IN OSEBNI DOHODKI

V Iskri Commerce bo, tako načrtujejo, letos zaposlenih poprečno 1.923 ljudi, kar je za 9 % več kot lani. Promet na zaposlenega naj bi se povečal – merjeno po obstoječih cenah – za 2 %. Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega se bodo predvidoma povečali za 10 %, dejanska višina pa bo odvisna od dosežene produktivnosti, oziroma doseženih poslovnih rezultatov v skladu z načelom delitve po delu.

Vsekakor velja iz gospodarskega načrta Iskre Commerce za letos izluščiti naslednji podatek: stopnja porasta sredstev za osebne dohodke je za 9 % nižja od stopnje porasta dohodka in za 8 % nižja od porasta čistega dohodka. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi naj bi bilo torej 82:18.

Investicijska dejavnost

Med najpomembnejše naloge si je Iskra Commerce v tem letu začrtala zgraditev centralnega servisa v Ljubljani. Vsota v višini skoraj 105 milijonov dinarjev je bila zagotovljena že lani, prav tako pa imajo pripravljen tudi denar za obnovo oziroma nakup novih poslovnih prostorov v Mostarju, Kragujevcu, Titogradu in Kraljevu, v skupni vrednosti 12.544.742 dinarjev. Za skladišča, poslovne prostore in opremo bi temeljne organizacije Iskre Commerce potrebovale letos nekaj manj kot 53 milijonov dinarjev.

Poslovni rezultati

Načrtujejo, da se bo letos dohodek povečal v primerjavi z lanskim letom za 31 %, izhaja pa iz povečanega obsega prodaje in načrtovanega ekonomičnejšega poslovanja v tem letu, saj planirajo le 10 % porast materialnih stroškov. Dohodek na zaposlenega se bo povečal za 20 %, čisti dohodek v globalu za 30 %, oziroma na zaposlenega za 19 %.

Od načrtovanega čistega dohodka jim bo po izplačilu osebnih dohodkov ter skladov in družbenih obveznosti ostalo za približno polovico več denarja kot lani. Kljub temu pa se bodo morali še kako boriti s pomanjkanjem denarja za financiranje povečanega obsega poslovanja. Zato se bodo morali odločiti za, kar je postala že ustaljena praksa, najemanje posojil.

Ob koncu naj zapišemo le še to, da bo poslovanje Iskre Commerce v tem letu vsekakor v veliki meri odvisno od tega, kako bomo v Iskri izvajali samoupravne sporazume, ki smo jih sprejeli bodisi v SOZD, proizvoznih OZD in TOZD ter v Iskri Commerce. V teh aktih so določena načela poslovanja na osnovi dohodkovnih odnosov, od izvajanja teh načel pa bo odvisen tudi letošnji poslovni rezultat.

Lado Drobež

na Reki, pa v medicinskem centru v Pulju in v otroškem oddelku ortopedske bolnišnice v Kraljevi. Delavci Iskrine filiale na Reki bodo še ta mesec in maja obiskali nekaj drugih ustanov ter tamkajšnjim mladim bolnikom podarili Iskrine televizijske aparate in druga praktična darila, s katerimi skuša Iskra vsaj delno olepšati čas, ki ga preživljajo otroci po bolnišnicah in drugih otroških ustanovah.

Lahko torej rečemo, da se prireditve „Iskra – Reka 77“ nadaljuje in da se ni končala zgolj z razstavo ter nekaterimi vzporednimi akcijami, kot so bila predavanja, seminarji in različna druga srečanja.

Ne bo odveč, če zapišemo mnenje številnih obiskovalcev razstave z Reke in bližnjega Kvarnerskega zaledja, da se je Iskra izredno vzorno predstavila na vseh proizvodnih področjih. „Iskra – Reka 77“ je, kot poudarjajo, poleg te predstavitve omogočila tudi navezavo tesnejših poslovnih pa tudi družbenopolitičnih stikov. Izredno humanu obdaritev majhnih bolnikov bo to vez gotovo še povečala.

LD

K pravilniku o OD

Na podlagi pobude družbenega pravobranilca samoupravljanja iz Kranja v DO Iskre Elektromehanike potekajo številne aktivnosti za dograjevanje pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke. Odbor za uveljavljanje zakona o združenem delu v DO je pripravil poseben program opredeljen z roki in nosilci, po katerem se bodo dopolnjevali omenjeni akti.

1. Program vsebuje naslednje naloge:
 - posveti s strokovnimi institucijami, družbenim pravobranilcem samoupravljanja in republiškim odborom sindikata delavcev kovinske industrije;
 - priprava tez za dopolnitve pravilnikov;
 - obravnava teh tez na odboru za uveljavljanje ZZZD in družbeno-političnih organizacijah ter odboru za delitev osebnih dohodkov.

Nosilec naloge: komisija za pripravo predlogov samoupravnih splošnih aktov. Rok: 10. april 1978.

2. Priprava osnutka sprememb in dopolnitev SSA s poudarkom na vsebinskem delu, ki ga opredeljuje 3. člen dosedanjega pravilnika.
 - določitev osnutkov skupnih osnov za delitev čistega dohodka in razdeljevanje osebnih dohodkov;
 - določitev meril in metodologije za ugotavljanje odvisnosti osebnih dohodkov od gospodarjenja in upravljanja s sredstvi družbene reprodukcije ter odvisnosti od rezultatov dela in poslovanja.

Nosilci nalog: strokovne službe

(Kadrovsko področje, ekon. in finančno ter organizacijsko področje), komisija in organi v temeljnih organizacijah.

- vzporedno z oblikovanjem pravilnika o inovacijski dejavnosti oblikovati tudi osnove in merila za določanje nadomestil OD iz tega naslova.

Nosilec naloge: komisija, razvojno področje, komisije temeljnih organizacij.

- ostale dopolnitve, ki jih zahteva pobuda pravobranilca.
- Nosilec naloge: komisija DO in komisije temeljnih organizacij.
- obravnava osnutka sprememb in dopolnitev pravilnikov o osnovah in merilih za delitev sredstev za

osebne dohodke na odboru za uveljavljanje ZZZD, na družbenopolitičnih organizacijah, odboru za delitev osebnih dohodkov in v delovnih skupinah v temeljnih organizacijah.

Rok: 30. april 1978.

3. Na osnovi predlogov in pripomb priprava celotnega predloga sprememb in dopolnitev SSA — za skupne osnove in pravilnike temeljnih organizacij.

Nosilec naloge: komisija DO in TOZD. Rok: 31. maj 1978

4. Potrjevanje predlogov SSA v roku, ki so ga sprejeli delavski sveti TOZD in skupnih služb.

Nosilec naloge: isti kot za dograjevanje pravilnikov.

5. Pri izvajanju programa upoštevati možnost sočasnega usklajevanja navedenih samoupravnih aktov s panožnim sporazumom kovinske in elektroindustrije.

1. 3. 1978 je bil po 31 letih zvestobe kranjski Elektromehanike starostno upokojen njen najstarejši član Bradeško Andrej, pomočnik kurjača v kalorični centrali. Ob odhodu v zasluženi pokoj so mu sodelavci zaželeli sreče in zdravja in ga skromno obdarili.

TOZD TEL

Tesnejše sodelovanje mladih

Obrat telefonskih enot na Blejski Dobravi so 22. marca obiskali mladi iz Tovarne mehanizmov v Lipnici. Po ogledu prostorov in proizvodnje je osnovna organizacija ZSMS TOZD TEL pripravila delovno srečanje članov obeh OO ZSM. Srečanja so se udeležili še predsednik sindikata in sekretar ZK TOZD TEL ter predsednik mladinske organizacije DO Elektromehanike.

Miro Kočevar, predsednik OO ZSM TOZD TEL je pozdravil prisotne mladince in obrazložil nekatere probleme in naloge mladih delavcev ter možnosti za skupne akcije in tesnejše sodelovanje mladih iz obeh organizacij.

Miro Krč, predsednik koordinacijskega sveta ZSM Iskre Elektromehanike je naštel nekaj nepravilnosti, ki so se pojavile pri delovanju mladih v Elektromehaniki. Povedal je, da se mladina vse premalo vključuje v delo sindikata. Tudi mladi komunisti so premalo aktivni, največji poudarek bo potrebno dati bazi.

Predsednik OO ZSM iz Tovarne mehanizmov je dejal, da je v Iskre Lipnica okrog 200 mladih delavcev, 120 je vključenih v mladinsko organizacijo. Od teh aktivno deluje le 10 do 15 članov. Mladi delavci se ne vključujejo v razprave niti na sejah samoupravnih organov. Pri evidentiranju kandidatov za delegate družbenopolitičnih skupnosti in SIS so imeli probleme. V TOZD Mehanizmi se veliko mladih izobražuje ob delu.

Dotaknili so se tudi akcijskih programov. Menili so, da ni bistvena obsežnost teh programov, temveč predvsem, kaj in koliko se program v praksi uresniči.

Na koncu so se dogovorili za skupne akcije in naloge, in sicer:

- zaostri odgovornost mladih komunistov v mladinski organizaciji; iskanje kandidatov za člane zveze komunistov;
- večji poudarek dati kadrovski politiki;
- obravnava kongresnih dokumentov;
- mlade z novimi funkcijami v samoupravnih organih, družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih vključiti v delo in poskrbeti za pomoč pri njihovem aktivnem delu;
- večji poudarek dati idejnopoličnemu izobraževanju in osveščanju mladih delavcev;
- organizirati skupna kulturna in športna srečanja, izlete ter sodelovati pri lokalnih mladinskih akcijah.

Dogovorili so se, da se bodo mladi obeh temeljnih organizacij spet srečali v maju, ko bodo pregledali, kaj so od dogovorjenega uspeli narediti. S skupnimi močmi bodo premagovali morebitne težave in iskali rešitve za še boljše delovanje osnovnih organizacij ZSM v obeh tovarnah.

Alojz Jug

ODŠLI V POKOJ

V marcu so se upokojili naslednji delavci TOZD Iskre Elektromehanike v Kranju:

Bradeško Andrej priučen delavec v TOZD Vzdrževanje (st. upok.),
Jelenc Marija mojster na žič. oblikah v TOZD ATC (st. upok.),
Klun Marija sestavljalka števca v TOZD Števci (st. upok.),
Držič Frančiška sestavljalka elektronaprav v TOZD TEA (st. upok.),
Kacin Štefka sestavljalka elektronaprav v TOZD TEA (inv. upok.),
Škofic Marjeta sestavljalka števca v TOZD Števci (inv. upok.).

DOPIŠUJTE V ISKRO

ISKRA ELEKTROM
TOVARNA
MERILNIH INSTRUMENTOV
OTOČE, o. sol. o.

objavlja prosta dela in naloge:
VODJA KNJIGOVODSTVA

Pogoji:

Višješolska izobrazba ekonomske smeri in najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in s kratkim življenjepisom morajo kandidati poslati najkasneje v 15 dneh po objavi odboru za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu Tovarne merilnih instrumentov Otoče, Otoče 5a, 64244 Podnart.

Ostale informacije dobite v splošnih službah tovarne.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
KRANJ

Na podlagi sklepov delavskih svetov in temeljnih organizacijah združenega dela razpisujemo imenovanje

INDIVIDUALNIH POSLOVODNIH ORGANOV
v temeljnih organizacijah združenega dela

1. TOVARNA AVTOMATSKIH TELEFONSKIH CENTRAL, Kranj
2. TOVARNA STIKAL, Kranj

Kandidat mora poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje s statutom določene pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri;
- 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta v gospodarski dejavnosti;
- ustrezne moralno politične kvalitete, ki se ugotavljajo po določilih družbenega dogovora o načelih za izvajanje kadrovske politike;
- sposobnost za vodenje poslovanja, vsklajevanja in organizacijo delovnega procesa;
- znanje svetovnega jezika.

Prijave na razpis z ustreznimi dokumenti je treba vložiti do 15. 4. 1978. Prijava naj bo v zaprti ovojnici poslana na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA, Kadrovsko področje, 64000 Kranj, Savska loka 4, z oznako: „za razpis TOZD“ (z imenom TOZD).

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v roku 30 dni.

Akcijski program ZK Elektromehanike

A. UVOD

Pri izdelavi akcijskega programa nas je vodila misel, da je osnovno vodilo slehernega komuniste in OOKZ akcijski program, kjer so začrtane smernice in cilji in njihova realizacija posameznih aktivnosti. Realizacija takega programa pa je mogoča le tedaj, kadar so jasno opredeljene posamezne naloge, nosilci in časovna opredelitev. Res, da je ta akcijski program dela enoten za vse komuniste Elektromehanike, vendar so vse OOKZ dolžne v svoje akcijske programe vnesti specifične naloge TOZD, kot tudi celotnega političnega delovanja navzven.

Akcijski program smo vsebinsko in časovno razdelili v dva dela in sicer:

1. predkongresna in medkongresna dejavnost
2. aktivnosti političnega delovanja v letu 1978.

Sestavni del tega programa vsebujejo aktivnosti naslednjih področij:

- kadrovanje in organiziranje
- idejno političnega izobraževanja in delovanja
- družbenoekonomski in samoupravni odnosi.

Predvsem pa je vsebina akcijskega programa, ki izhaja iz zgoraj naštetih dejavnosti v letošnjem letu specifična, saj sprejetje zakona o združenem delu in iz njega izhajajoči samoupravni in družbenoekonomski odnosi, kongresi republik in pokrajin, kot tudi vsejugoslovanski kongres Zveze komunistov, zahtevajo konkretno obravnavo aktivnosti, ki izhajajo s poudarjenih področij.

Glede na to, da je tovariš Edvard Kardelj dobil razčlenil delovanje subjektivnih sil, je razumljivo, da so za realizacijo tega programa odgovorni ne samo ZK, ampak tudi vse ostale DPO. Dosedanja praksa je pokazala, da delovanje ZSMS večkrat prepuščamo stihiskemu delovanju, zato je v tem akcijskem programu izpostavljena naloga Zveze komunistov v smislu usmerjanja in delovanja Zveze socialistične mladine Slovenije.

Kljub temu, da smo predhodno akcijski program dela razdelili v dve obdobji, menimo, da se aktivnosti obeh obdobji v letošnjem letu izredno prepletajo, zato bomo obravnavali aktivnosti v tem programu celovito.

B. PROGRAM NA PODROČJU KADROVANJA IN ORGANIZIRANOSTI ZK V LETU 1978.

1. Sodelovanje v pripravah in izvedbi volitev delegatskih skupščin, njihovih organov in delegacij. Analiza strukture kandidatov, oz. organov po volitvah.
2. Sodelovanje v kadrovskih pripravah pred kongresom ZK. Analiza predlaganih kandidatov za kongres ZKS in ZKJ.
3. Sodelovanje ob obravnavanju položaja in načina delovanja ZK v delegatskem sistemu.
4. Sodelovanje pri kadrovanju in usposabljanju kadrov za splošno ljudsko obrambo, družbeno samozasčito, izobraževanje ob delu, itd.
5. Sodelovanje pri uresničevanju ustavnih načel in norm ter stališč 10. kongresa in novo sprejetih stališč 11. kongresa ZKJ.
6. Sodelovanje pri analizi dela članov v sindikatih in drugih samoupravnih strukturah.
7. Sodelovanje in organiziranost vseh OOKZ, da člani in organizacije dosegajo enotnost zavesti in učinkovitost vseh akcij na načelu demokratičnega centralizma.
8. Sodelovanje pri vseh akcijah OOKZ, da s svojim zgledom in s svojo aktivnostjo, mobilizirajo in prepričujejo delovne ljudi o smotnosti in resničnosti idej, sklepov in programov ZKS in ZKJ ter sklepov samoupravnih organov in njihovih akcij.
9. Postavitev kadrovske evidence v ZK in dopolnjevanje funkcije OOKZ pri tem.
10. Spremljanje in preverjanje moralno-političnih kvalitete vseh, ki spremljajo, ali opravljajo odgovorne funkcije.
11. Nesprejetje pobud in predlogov na vseh ravneh je potrebno argumentirano razložiti tistim, ki so jih dali ter obveščati organe ZK.
12. Sodelovanje pri razvijanju prakse idejnega boja in kritike ter kritičnih analiz tistih stališč, ki so v nasprotju s politiko ZK.
13. Organizirati večjo samoiniciativnost in ne čakati na iniciativo vodstev.
14. Opozarjati dejavnike na nedosledno izvajanje kadrovske politike.
15. Upoštevanje moralno-politične in etične kvalitete ljudi, kandidatov za vodilna in druga strokovna delovna mesta.
16. Organizirati OOKZ, da se dosledno borijo za povečanje občutka dolžnosti, odgovornosti ter zavestne discipline slehernega člana, organizacije, ali organa.
17. Opozarjati na neaktivnost, neangažiranost ter premalo zavesti pri usposabljanju članov, ki naj bi se vključili aktivno kot revolucionarni dejavniki.
18. Zavzemanje, da bodo v naše vrste prihajali politično razgledani in v praksi preizkušeni delavci.
19. Kontinuirano delo v vseh OOKZ, da konkretno ugotovijo, katere pomanjkljivosti so prisotne v njihovih organizacijah in katere pomanjkljivosti so prisotne pri njihovih članih.
20. Sodelovanje z OOKZ, da vključujejo nove člane, predvsem tam, kjer se še vedno delavcem odtujujejo pogoji in rezultati dela, ki se v celoti ne sodelujejo pri delitvi presežne vrednosti in pri političnem odločanju, so pa po svojem objektivnem družbenem položaju najbolj zainteresirani za revolucionarne spremembe in so tudi najbolj vztrajni borci pri uveljavljanju delavsko-razrednega interesa.
21. Skrb za organizirano in zavestno obnavljanje članstva.
22. Skrbeti, da ne bomo dopustili prakse, da se v organizacijah ZK znajdejo idejno-politično nerazgledani ljudje, ki so po svojih opredeljenih sektaši.
23. Usmerjanje naporov, da se v članstvo sprejme čimveč žena in mladine.
24. Skrbeti za povečanje informiranosti v OOKZ in med OOKZ, ker je to pravica in dolžnost.
25. Analiza srednjeročnih načrtov o kadrovskem razvoju TOZD in DO ter konkretno dopolnjevanje in načrtovanje.
26. Spremljanje akcije evidentiranja članov za vstop v ZK v predkongresnem obdobju.
27. Organiziranost uvajanja in nadaljevalnih seminarjev za evidentirane člane. Ti seminarji naj bi bili vsaj trikrat na leto.
28. Organizirati akcijo za slavnostno podelitev članskih izkaznic vsem članom, ki so bili sprejeti na sejah OOKZ.
29. Spodbujati OOKZ, da vložijo vse napore pri spodbujanju svojih članov, da med delavci v neposredni proizvodnji pridobijo čimveč revolucionarno razgledanih ljudi za vstop v ZK.
30. Kontinuirano sodelovanje z ZSMS, v smislu mentorstva in usmerjanja.
31. Analiza sprejemanja članstva v ZK naj bo vsake tri mesece.

C. PROGRAM NA PODROČJU IDEJNO POLITIČNEGA IZOBRAŽEVANJA IN DELOVANJA

Delo na področju idejno političnega izobraževanja naj bi predstavljalo kontinuiteto dosedanjega dela in bo temeljilo na izhodiščih in načelih zapisanih v statutu ZKJ, smernicah 10. kongresa ZKJ, spremljanju priprav na 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ ter smernicah sprejetih na 8. kongresu ZKS in 11. kongresu ZKJ. Delo mora biti koordinirano s programom idejno političnega izobraževanja občinske konference ZKS Kranj. Ob podružbljanju političnega dela, ki je eden izmed najpomembnejših elementov političnega sistema socialističnega samoupravljanja, se moramo zavzeti lotiti predvsem podružbljanja dela na idejno političnem področju. Le komunisti, oboroženi z velikim znanjem, idejno politično osveščeni, se bodo lahko uspešno borili za interese delavskega razreda in tako z svojim delom potrjevali vlogo ZK, kot vodilne subjektivne sile v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Zato se moramo truditi, da postane idejno politično izobraževanje vsakodnevna praksa, ki naj zavzema čim širši krog članov ZK.

Osnovni nosilci idejnega političnega izobraževanja so OOKZ. Idejno politična komisija sveta ZK podaja le osnovne smernice in okvirni plan političnega izobraževanja in ima bolj vlogo vsklajevanja idejno političnega izobraževanja med posameznimi OOKZ in nudi potrebno strokovno pomoč pri organiziranju izobraževanja. OOKZ morajo izdelati svoje detaljnije plane idejnopolitičnega izobraževanja. Ti plani naj predvidijo čim večjo širino idejno političnega izobraževanja, v skladu z okvirnim programom idejno politične komisije sveta ZK.

- Opredeliti vlogo in način delovanja ZK v delegatskem sistemu
- Dopolnilno izobraževanje članov ZK, ki neposredno delujejo v delegatskem sistemu.
- Popolnejše priprave pri evidentiranju in sprejemanju novih članov ZK in njihovem idejno političnem usposabljanju.
- Stalno spremljanje delovanja članov ZK v raznih družbeno političnih organizacijah in jim omogočiti ustrezno dodatno izobraževanje za njihovo uspešnejše delo.
- Dosledno uvajanje načel demokratičnega centralizma v delo ZK.

(Nadaljevanje na 7. strani)

- Spodbujati samoiniciativnost pri delu članov ZK
- Sprotno ugotavljati pomanjkljivosti in slabosti v OOKZ in jih skušati odpravljati.
- Kritično oceniti neaktivnost posameznih članov, predvsem vodilnih delavcev.
- Dosledno izvajanje kadrovske politike in bolj dosledno ocenjevati moralno politične vrline vodilnih delavcev in bolj dosledno oceniti delo vodstvenih in vodilnih delavcev.
- Stalno usposabljanje za SLO in družbeno samozaščito ob delu in na seminarjih.
- Spremljati priprave na kongrese ZKS, ZKJ.
- Analize sprejetih smernic na kongresih ZKS, ZKJ.
- Stalna borba za uveljavljanje smotrov in ciljev političnega sistema samoupravljanja v interesu delavskega razreda.
- Študij knjige Edvarda Kardelja: „Smeri političnega sistema socialističnega samoupravljanja“ in kritična ocena stanja našega političnega trenutka.
- Določiti poverjenika za informiranje v OOKZ in opredeliti njegovo vlogo.
- Stalno širjenje knjižnega fonda marksistične knjižnice.
- Popularizacija uporabe marksistične knjižnice.
- Stalno opozarjanje na individualno izobraževanje.

V opredelitev nalog poudarjamo važnost študije knjige Edvarda Kardelja. Za to nalogo je idejno politična komisija sveta ZK izdala poseben plan in ponovno opozarjamo OOKZ na dosledno izvajanje te naloge, ki predstavlja osnovno pripravo na kongrese ZK.

Plan dela idejno političnega izobraževanja:

1. OBVEZNI PROGRAM

Boj in razvoj komunistične partije med obema vojnoma.
Nosilec OOKZ, rok: marec 1978

Beograjska konferenca o miru in varnosti v Evropi.
Nosilec: Svet ZK, rok: po končani konferenci
Predavatelj: Delavska univerza.

Temelji političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.
Nosilec: OOKZ, rok: marec 1978.
Obravnavata te teme je študij knjige Edvarda Kardelja.

Uveljavljanje načela delitve po delu — novoustvarjena vrednost neodtujljiva pravica delavcev v združenem delu.

Nosilec: Svet ZK, rok: Takoj po volitvah. Predavatelj: Delavska univerza. To predavanje bo namenjeno predvsem novoizvoljenim delegatom v samoupravnih organih.

Priprave na 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ.

Nosilec: OOKZ, rok: do kongresov. To bo študija resolucij za 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ, ki bodo objavljene v Komunistu.

2. IZBIRNI PROGRAM

Idejnopolitična, organizacijska in kadrovska krepitev ZK. Nosilec: Svet ZK, rok: po kongresu ZKJ. Predavatelj: Delavska univerza.

Vloga družbeno političnih organizacij v ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozaščiti.

3. SEMINARJI, KI JIH ORGANIZIRA OBČINSKA KONFERENCA ZK:

- seminarji za nosilce marksističnega izobraževanja.
- seminar za predsednike kadrovskih komisij.
- seminarje za poverjenike za družbeno samozaščito.
- seminar za poverjenike in informiranje.
- seminar za kandidate za sprejem v ZK (v mesecu marcu 10. in 11.).
- seminar za novosprejele člane ZK.
- seminar za neposredne proizvajalce člane ZK.

4. OBČINSKA PARTIJSKA ŠOLA.

5. DOPISNA ŠOLA MARKSIZMA.

Organizator seminarjev, partijske šole in dopisne šole je občinska konferenca ZK. O razporedih posameznih seminarjev — šole, bodo OOKZ pravočasno obveščene, da bodo lahko prijavile svoje člane v te seminarje, oz. šole. Za predavanja iz obveznega in izbirnega dela, za katera je nosilec svet ZK, bo idejno politična komisija sveta pripravila za vsako predavanje način organizacije predavanja (predavanje po posameznih TOZD, predavanje za več TOZD skupaj) glede na pogoje in o tem pravočasno obvestila OOKZ.

Predavanje za vse TOZD hkrati se je izkazalo za neučinkovito (slaba udeležba, ni bilo razprav). Menimo, da bo predavanje uspešnejše, če bo organizirano za manjše skupine (posamezne večje TOZD, ali več manjših TOZD skupaj).

V dislociranih TOZD lahko OOKZ za predavanje dobijo predavatelje Delavskih univerz v svojem kraju. Za financiranje predavanj pa poskrbi idejno politična komisija sveta ZK.

V planu dela še enkrat poudarjamo, da mora biti osnovni nosilec idejno političnega izobraževanja OOKZ. Idejno politične komisije v OOKZ naj napravijo svoje plane, v katerih naj upoštevajo opredelitev nalog in skušajo na razne načine motivirati svoje člane za idejno politično izobraževanje in poiskati ustrezn način za čim bolj uspešno idejno politično delo v svojih OOKZ.

Stalno naj opozarjajo na pomen individualnega izobraževanja. Idejno politična komisija sveta bo tekoče spremljala delo na področju idejno političnega izobraževanja v posameznih OOKZ in ji dajala strokovno pomoč pri organiziranju in izvajanju idejno političnega izobraževanja.

D) Program na področju družbeno ekonomskih in samoupravnih odnosov

1. Pregled in spremljanje uvajanja Zakona o združenem delu s poudarkom na:

- nadaljnjem razvijanju dohodkovnih odnosov med TOZD v DO, TOZD Nabava, prodaja, Iskra Commerce, zunanjetrgovinskimi organizacijami, SIS. Posebno pozornost posvetiti, da se odpravijo skoraj klasični kupoprodajni odnosi s dohodkovnimi odnosi, kjer se v celoti zamenjajo razmerja s samoupravnim sporazumevanjem ter z vsklajeno skupno politiko in plani.
- politika združevanja sredstev in dela med TOZD v DO, in DO v SOZD. Obdelati se morajo bolj načrtno smotri in cilji združevanja sredstev, namen, pogoji in način uporabe, dogovor o nadaljnjem sodelovanju (v smislu najoptimalnejšega dolgoročnega razvoja celotne delovne organizacije).
- politika udeležbe v skupnem dohodku in vračanje vrednosti združenih sredstev z vidika ugotavljanja skupnega dohodka, določanje konkretnih osnov in meril za ugotavljanje deleža v skupnem dohodku iz živega in minulega dela (kar zahteva izdelavo plana skupnega dohodka z osnovami in merili, ki morajo biti samoupravno dogovorjena).
- ugotavljanje skupnih standardov in dogovorov o skupnih osnovah, kot so: skupne osnove za cene, standardi materialnih stroškov, ki naj bi bili razvidni že iz srednjeročnih planov (izdelati in delovati metodologijo planiranja skupnega dohodka, metodologijo internih cen.)
- smotri in cilji skupnega dohodka med TOZD, ki so dohodkovno povezani.
- izgradnja informacijskega sistema, ki obsega računski, organizacijski in informacijski vidik ugotavljanja skupnega dohodka na ravni TOZD, DO in povezavi s SOZD.
- planiranje naj bo osnova za urejanje razmerij iz združevanja sredstev.
- doseči še višjo dohodkovno povezanost (vračanje, oz. udeležba v skupnem dohodku morata biti odvisna od uspeha). Dodelati sistem izgradnje dohodkovnih odnosov med proizvodnimi TOZD in prometnimi organizacijami.
- dokončno izdelati merila in njihova analiza za razdelitev sredstev in virov sredstev pri čemer naj se upošteva rezultat, ustvarjen v preteklem poslovanju.
- izdelati merila, kako je razporejeno minulo delo v obliki tehnološko sposobnih delovnih sredstev med TOZD. Odpraviti preveč prisoten knjigovodski vidik in ugotoviti, kako so delavci v preteklih letih z delitvijo dohodka prispevali za modernizacijo delovnih naprav.
- konkretnost določila o razvojni in poslovni politiki, o skupni odgovornosti in riziku (dopolnitev v organizacijskem smislu), da bi bila jasnejša dolgoročnejša strategija na vseh področjih.
- uveljavljanje načela delitve po delu — izpolniti skupne osnove in merila z osnovnimi in merili za specifične TOZD.
- svobodna menjava med proizvodnimi TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb v DO.
- večjo pozornost posvetiti izdelavi sistema načrtovanja in vrsti načrtov delovne skupnosti (programa del)

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA SIROKO POTROŠNJO

TOZD TGA RETEČE

Vraščanje v okolje

Marsikatera Iskrina temeljna organizacija ločeno, pa tudi v okviru delovne organizacije, precej prispeva k izgradnji celotnega ozjega okolja. Pod besedami „sodelovanje s krajevno skupnostjo“ si lahko predstavljamo veliko, lahko pa tudi nič. Tovarne v urbaniziranih mestnih okoljih — eden od primerov so ljubljanske Stegne — skoraj nimajo podlage za tesnejše stike z neposrednim okoljem, bistveno različne pa so povezovalne dejavnosti v krajih, kjer je tovarna edina možnost zaposlitve, zaslužka in socialne varnosti. Razlike so torej velike in v tesni povezavi z velikostjo kraja in z gostoto industrije — bistven pa je seveda še vedno človeški faktor, volja do dela s krajani, namen prispevati k rasti ne le tovarne, temveč tudi okraja, kjer le-ta stoji.

Ena izmed temeljnih organizacij DO Široka potrošnja — Tovarna gospodinjstskih aparatov v Retečah, je na tem področju neke v sredini. Zakaj? S kakšnimi težavami pri sodelovanju se srečujejo, kakšne načrte imajo za delo v bodočnosti, smo povprašali predsednika sveta KS Reteče Danila Kosmačina, pri razgovoru pa sta se nam pridružila še Vinko Žagar, dolgoletni predsednik domačega KUD, ki je hkrati tudi predsednik odbora za splošni ljudski odpor, do nedavnega pa še predsednik KK SZDL, „barve tovarne“ pa je zastopal sekretar OO ZK Jaka More.

Vprašanje: Sedanja raven povezanosti nedvomno izvira iz preteklih značilnosti sodelovanja tovarne s krajevno skupnostjo. Od kdaj pravzaprav izvira in kakšen je bil prvi skupni korak?

KOSMAČIN: V krajevni skupnosti sem od leta 1962, že takrat pa smo tudi pričeli sodelovati. Železnica in tedanja ELRA (tako se je imenovala sedanja Tovarna gospodinjstskih aparatov pred združitvijo z Iskro, op. p.) sta prispevala za tiste čase veliko vsoto 500.000 dinarjev kot prispevek za asfaltiranje ceste do vhoda v Iskro. Začetni korak pa je takoj navezal željo, da bi sodelovanje še okrepili in razširili na več področij.

ŽAGAR: „Zanimivo je, kako smo do tovarne v Retečah sploh prišli. Krajevni ljudski odbor je v petdesetih letih pričel pritiskati na Pilarno v Godešiču (sosednji kraj, oddaljen nekaj kilometrov, op. p.), da se preseli v Reteče. Pilarna je takrat zaposlovala 6 delavcev, bila je slabo opremljena,

povrhu pa je bila v neustreznih prostorih. Končnemu uspehu, da je preselitev uspela, se moramo zahvaliti sedaj že pokojnemu tajniku tedanjega KLO Valentinu Žagarju, ki je z dušo in srcem živel v svojem kraju in bil povojni aktivist v pravem pomenu besede. Zanj — bil je železniški uslužbenec — je bilo značilno, da je imel polovico delovne mize natrpene z železniškimi spisi, druga polovica pa se je šibila pod množico dopisov in dokumentov z oznako KLO.

Začetek sedanje Iskre v Retečah je bil kaj malo obetaven. Delo se je pričelo z nekaj kladivi v prostoru, kjer je sedanja rezalnica pločevine, najdragocenejši del opreme pa je bil „norec“, mehanično kladivo. Imeli so še velik brus in delo je lahko „nemoteno“ potekalo.

Pilarna pa je pile kmalu prenehala izdelovati in prešla na donosnejše samokolnice. Število zaposlenih se je povečalo na 48, takrat pa je delavnico prevzela ELRA. Le-ta se je sem prese-

Sogovorniki v Retečah, z leve na desno: More, Kosmačin, Žagar.

- kontrola, analiza in informacije o uresničevanju nalog delovne skupnosti
- svobodna menjava med proizvodnimi TOZD in prometnimi organizacijami (nabava, prodaja, izvozna organizacija). Izdelati samoupravne sporazume na dohodkovni podlagi in ne na kupoprodajnih odnosih.
- svobodna menjava s samoupravnimi interesnimi skupnostmi (pregled programov del, udeležba v dohodku TOZD, delovanje delegatskega sistema).
- ugotoviti doseženo stopnjo uveljavljanja Zakona o združenem delu glede na roke, ki jih le-ta predvideva.
- bodoče naloge — opredelitev konkretnih nosilcev nalog v nadaljnjem uvajanju Zakona o združenem delu.

2. Izdelava in spremljanje stabilizacijskih in varčevalnih programov v TOZD in DO:

- določitev konkretnih ciljev
- proučitev ustreznosti ciljev, da so vsklajeni s cilji drugih TOZD in s cilji na višjih ravneh, vsklajenost programov glede na prevzete obveznosti
- možnost doseganja postavljenih ciljev
- sprejemljivost ciljev, da obstajajo ustrezna sredstva, ki so potrebna za doseg ciljev.

3. Obravnavanje mesečnih poslovnih poročil:

- a) v poslovnem smislu za informiranje vodilnega in vodstvenega kadra
- b) informiranje za samoupravne organe, ki naj bodo pripravljene tudi v taki obliki, da bodo razumljive in ne preveč obsežne. Obravnava vzrokov odstopanj od mesečnega plana (proizvodnja po asortimanu, število zaposlenih, nadure, izvoz, uvoz itd.)
4. Obravnavanje poslovnega uspeha (trimesečno, polletno, 9-mesečno, letno). Primerjava s planom, s poudarkom na celotnem prihodu, dohodku, stroških, čistem dohodku, številu zaposlenih, v primerjavi s SOZD, Elektrokovinsko industrijo in družbenim planom SRS.
5. Obravnavanje gospodarskega plana s poudarkom na vsklajenosti med TOZD, metodah planiranja, asortimana proizvodnje, plana zaposlenih, stroškov, kapacitet, dohodka, osebnih dohodkov s prispevki, čistega dohodka, plana združevanja.
6. Izpolnjevanje srednjeročnega plana po vseh elementih, vsklajevanje z dejanskimi razmerami, analiza odstopanj od letnih planov, družbenih planov, družbenih resolucij.
7. Sodelovanje z družbenoekonomskimi komisijami po TOZD v okviru DO.
8. Samoupravne sporazume o združevanju v TOZD, DO SOZD s poudarkom na družbenoekonomskih in samoupravnih odnosih. Metoda dela:
 - a) za izvedbo vsake akcije mora biti zadolžen nosilec akcije in to poimensko
 - b) če naloga ni izvedena mora komisija prek strokovnih služb in samoupravnih organov dobiti poročilo od nosilcev naloge, zakaj ni bila opravljena. Komisija mora oceniti utemeljenost poročila
 - c) komisija mora dati celovito oceno o izvajanju zadolžitve vodilnih in vodstvenih delavcev.

Program dela se bo dopolnjeval z razvojem družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v TOZD, DO in SOZD — časovna razporeditev po posazenih področjih bo izvajana glede na družbenopolitični pomen.

lila iz Škofje Loke, ki je s seboj prinesla velike načrte za nadaljno rast in širitev. Vsaka rast pa zahteva vrsto stranskih stvari, ki jih je treba urediti — tu, na primer, je šlo za kanalizacijo, ki še ni bila zgrajena. V akcijo je spet posegel že prej omenjeni Žagar, ki je tovarni odstopil svoj vodnjak, ki naj bi začasno — dokler ne bo zgrajena kanalizacija — požiral tovarniške odplake. Vodnjak pa vseh odtočnih snovi seveda ni mogel „prebaviti“ in je zagorel ogenj v strehi. No, stvar se je leta 1976 uredila, zgrajena je bila kanalizacija in problema ni več.

Vprašanje: Koliko pa so k razširitvi in okrepitvi sodelovanja prispevali delegati Iskre v krajevni skupnosti?

KOSMAČIN: „Delo poteka precej bolje, velik napredek je očiten zlasti v zadnjem času. Tovarno smo prosili za prispevek za gradnjo avtobusne postaje, delavski svet pa je prošnjó z razumevanjem sprejel. Sedaj je v teku priprava na gradnjo stanovanj in parkirišča pred Iskro — zlasti pri stanovanjski gradnji pa smo že precej v zamudi, kajti potrebe so precejšnje.“

MORE: „Resnici na ljubo je treba priznati, da smo v zadnjem času nekoliko pozabili na sodelovanje — precej dela je bilo s sprejemanjem samoupravnih sporazumov, vendar pa to še ne pomeni, da smo na krajevno skupnost pozabili! Letos predvidevamo precej več srečanj, kot je bilo v navadi prejšnja leta, vendar pa so take oblike povezave težje, ker tukajšnje prebivalstvo ni življenjsko vezano z Iskro. Pri nas je precej zaposlenih iz drugih krajev in republik. Največje možnosti se odpirajo na ravni sodelovanja z mladinsko organizacijo.“

Vprašanje: Kakšne pa so temeljne oblike sodelovanja?

KOSMAČIN: „V prvi vrsti so nedvomno ureditvena dela v okolici in gradnja objektov splošnega družbenega standarda. Poudariti moram, da je največji uspeh dograditev kanalizacije, kjer je polovico prispevala Iskra, polovico pa krajevna skupnost. Pomembno pa je seveda tudi sodelovanje na vseh ostalih področjih — športnem, kulturnem itd.

Naša krajevna skupnost je pobratena s KS Azanja blizu Smederevske Palanke, izmenjali smo si že obisk, vendar predstavnikov Iskre ni bilo z nami. V bližnji prihodnosti nameravamo spet obiskati pobrateni kraj, povabljeni pa so seveda tudi Iskraši.“

KOSMAČIN: „Imamo nogometni klub, pravkar pa zaključujemo še zadnja dela na nogometnem igrišču, ki smo ga zgradili v dveh letih z „udar-niškim“ delom. Tudi tu je možnost, da vključimo Iskro — prepričan sem, da bodo nogometne tekme pritegnile veliko ljudi! Z Iskro pa uspešno sodeluje tudi šola in Kulturno umetniško društvo „Janko Krmelj“.

ŽAGAR: „KUD prav letos praznuje 30. obletnico obstoja, združuje pa dobro znani tamburaški zbor Bisernica, moški pevski zbor, dramsko sekcijo in knjižnico. Zlasti tamburaši so dobesedno „abonirani“ na Iskrinih proslavah. Imamo kulturni dom, ki pod svojo streho lahko sprejme 400 ljudi in je precej dobro izkoriščen, le z Iskro očitno ne najdemo skupnega jezika, kajti vedno prirejajo proslave v tovarniškem poslopju! Vsako leto imamo tudi revijo tamburaških zborov, ki je zelo dobro obiskana, čeprav je med njimi bolj malo Iskrašev. Predlagam, da bi v bodoče pripravili organiziran obisk.“

MORE: „Velik del krivde za tako stanje je na slabo delujoči mladinski organizaciji v naši tovarni, seveda pa niso edini krivci, sindikat in komunisti so se preveč enostransko posvečali zgolj proizvodnim problemom.

Značilnost naše tovarne je precej specifična rast — gradili smo skoraj izključno s svojimi silami. Če bomo programsko usmeritev uspešno izpolnjevali, bomo več sredstev lahko namenili tudi krajevni skupnosti. V zadnjem času pa je značilno, da največjo pozornost namenjamo rasti družbenega standarda.“

Vprašanje: Kaj pa pomeni Iskra za krajanje?

KOSMAČIN: „Zagotovila nam je delo v domačem kraju in seveda vse tisto, kar delo prinaša — krajanom pa seveda ni treba s trebuhom za kruhom!“

Stane Fleischman

Samo najboljši uspejo na svetovnem trgu

Ob sicer kar dobri konjunkturi doma in v svetu, smo nekako pozabili intenzivneje skrbeti za kvaliteto naše proizvodnje. Pred dvema letoma v tem času smo z debelimi naslovi pisali o tem. Zato sem prosil pomočnika direktorja Zoltana Zemljiča, ki skrbi za kvaliteto v IEZE, naj nam pove, kako „stvari stojijo.“

Kaj pravzaprav počne služba za kakovost na ravni delovne organizacije, na teoretičnem in praktičnem področju?

Namen službe, ki skrbi za kakovost v delovni organizaciji je iskanje sistemskih rešitev, pristopi k praktičnim izvajanjem teh postopkov, usklajevanje politike na področju kvalitete. Poleg tega pa spremljamo vse dogajanje na trgu, potrebe, povpraševanje, smeri razvoja in to na domačih in tujih tržiščih.

Na podlagi dognanj kreiramo, oz. svetujemo proizvodne usmeritve. Vse te naloge pa lahko opravljajo kontrolne službe po TOZD le tedaj, če imajo ustrezno usposobljene ljudi in potrebno opremo. Zato tudi svetujemo pri dodatnem izobraževanju in pomagamo pri pridobivanju ustreznega strokovnega kadra.

Kakšna je naša kvaliteta in kakšne so zahteve na domačem trgu in na svetovnih tržiščih?

Naša industrija elementov za korak zaostaja za vrhunskimi – najnovejšimi tehničnimi dosežki v svetu. To se je najbolje pokazalo pred dvema letoma, ko je konjunktura padla in je bila ponudba na trgu mnogo večja od povpraševanja. Takrat je bila izbira tako velika, da so lahko prodali svojo robo le najboljši proizvajalci. Mi smo padli v to recesijsko vodo povsem nepripravljeni in šele takrat smo resneje ugotavljali svoje pomanjkljivosti.

Ker pa se pridružujemo prizadevanjem za čimmanjši uvoz, uporabljamo po večini domače materiale, ki pa pogostokrat zaostajajo po kakovosti za tujimi proizvodi. Izdelke iz teh polfabrikatov potem izvažamo na najzahtevnejši in najrazvitejši zahodni trg. Seveda so posledice vidne in le stežka konkuriramo visoko razvitim, sodobnim in avtomatiziranim velikim firmam. Na tem področju se srečujemo z Japonci, ki so eden največjih proizvajalcev (visokokvalitetnih) elementov za elektroniko.

Ko ugotavljamo razkorak v razvoju in proizvodnji Iskrine in svetovne industrije elementov, se nujno vprašamo: „Kaj sedaj?“

Živahna samoupravna dejavnost sindikata

Predsednik sindikalne konference TOZD Upori Marjan Molan.

V TOZD Upori imajo konferenco sindikata, ki jo sestavlja 9 osnovnih organizacij. Člani izvršnega odbora konference pa so hkrati vodje, oz. mentorji sindikalnih skupin, ki skrbijo za tekoče obveščanje, samoupravno dogovarjanje in odločanje v TOZD.

Predsednik konference sindikata je Marjan Molan, ki je povedal, da bodo kmalu doživeli temeljito samoupravno reorganizacijo. Ustanovili bodo 5

Zoltan Zemljič.

Odgovor je na dlani. Pohiteti za boljšimi! Nizka cena je eden velikih, čeprav ne vedno odločujočih faktorjev. Zato bo treba uvesti več avtomatizacije, dvigniti storilnost in predvsem kvaliteto, da bomo dosegli pogoje, ki vladajo na zahtevnem trgu.

Poleg tega bomo morali poskrbeti za to, da bomo delali z visokokvalitetnimi repromateriali, ki zagotavljajo večjo zanesljivost in uporabnost izdelkov. Sicer pa tudi mi ne spimo. S hitrimi koraki sledimo „razvoju dogodkov“ po svetu. Uvajamo profesionalno tehniko, oz. elemente za profesionalno rabo, kar je z drugimi besedami tudi vrhunska kakovost izdelkov.

Ena največjih cokol pri tem lovu s časom je pomanjkanje kadrov. Zlasti TOZD izven Ljubljane težko dobijo strokovnjake, za Ljubljano lahko rečemo, da še nekako gre. Zato smo se tudi povezali z več inštituti in elektro-fakulteto. Ti nam pomagajo v fazi razvoja in tu smo še kar uspešni. Teže je v proizvodnji, kjer pri praktičnih aplikacijah rado zaškriplje in tu kvaliteta zašepa.

Če pa bomo hoteli svoje cilje uresničiti, bomo morali, kot je zadnjič rekel generalni direktor Hujs:

„Investirati in spet investirati.“ Vlagati bomo morali še intenzivneje v stroje, prostore, inštrumentarij in tehnologijo. Samo ta težava je pri tem, da se investicije v kakovost počasi obračajo in se denar ne vrne tako kmalu. Vendar so ta vlaganja nujna, če hočemo ujeti korak z boljšimi.

Tega pa moramo ujeti, saj je izvoz nujen – proizvajamo več kot lahko porabi jugoslovanski trg in zato moramo pridobiti svoje mesto v svetovni trgovini.

F. Kotar

avtomobilskih prikolic, v katerih letujejo sodelavci na morju. Tako so rešili problem zmogljivosti, ki jim jih ne more zagotoviti Počitniška skupnost.

Tesno sodelujejo tudi z osnovno šolo Martin Kotar. Pomagali so jim zgraditi šolska igrišča, pa tudi sicer jim priskočijo na pomoč v kakih tehničnih problemih. Ker v šoli nimajo kosil, lahko otroci zaposlenih kosijo v tovarniški menzi za polovično ceno.

O sodelovanju s krajevno skupnostjo smo že precej pisali. Sicer pa pravi predsednik Molan, da je to samo po sebi umevno, saj šentjernejsko gospodarstvo predstavlja v glavnem Iskra in v TOZD in v krajevni skupnosti so praktično isti ljudje in je složno delo potrebno.

KF

Dober kader je vir inovacij

Magister Andrej Česnovar je v TOZD Keramika že dolga leta vodja razvoja. Prosil sem ga, naj nam pove, s kakšno problematiko se srečuje njihova TOZD pri razvojnem delu in kaj pričakuje od gibanj v svetu. Zlasti pa je zanimiv razvoj keramike ob uvajanju mikroelektronike. Magister Česnovar je rade volje ustregel.

Veste, naša TOZD ima zelo pestro zgodovino, ki se še danes vleče za nami. Zaradi specifičnega proizvodnega programa, se pravi, ker delamo

Vodja razvoja v TOZD Keramika-magister Andrej Česnovar.

polizdelke za različne druge tovarne, smo organizacijsko pripadali zdaj k tej, zdaj k drugi organizaciji.

Ob teh reorganizacijah smo kar preveč pozabili nase – in ostali v provizoriju – del proizvodnje v nekdanji mizarski delavnici v Vižmarjih, del pa v prostorih TOZD Feriti. Prostor gotovo ni namenski, zlasti za tehnologijo, ki jo imamo. Pa tudi premajhen je. Tako naši delovni prostori postajajo ovira pri izboljšanju tehnologije, kvalitete dela in zlasti pri širitvi proizvodnje. Treba je intenzivno delati na projektu gradnje novih delovnih prostorov, pa tudi na bodoči usmeritvi za daljše obdobje.

Vse to pa kompleksno urejamo z vsemi TOZD, ki zanje delamo keramične polizdelke. To so na primer Iskra v Žužemberku in Šentjerneju in drugi. Za kvaliteto naših izdelkov in tudi za njihovo tehnično aktualnost zelo skrbimo. Ves razvoj od leta 1954 opravljamo doma. Takrat smo za uporabno in kondenzatorsko keramiko začeli iz nič. Leta 1956 smo razvili eno kondenzatorsko maso – N 750, danes pa jih delamo 36, pač po potrebah in namenu uporabe. V uporovni keramiki prav zdaj prehajamo iz alkalnega porcelana na porcelan z nizko vsebnostjo alkalij.

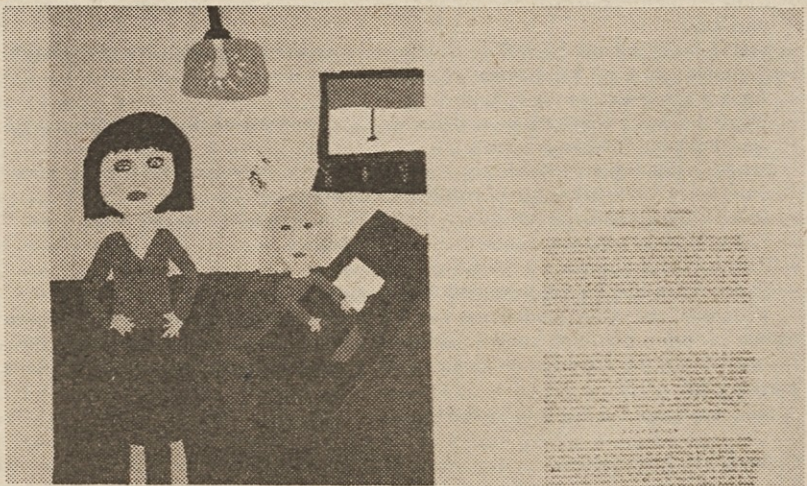
Pri visokofrekvenčni keramiki vplujemo keramiko za nizkonapetostne kondenzatorje, uresničujemo pa že tudi projekt za večslojne kondenzatorje. V razvojni fazi je tudi nova tehnologija uporabnih nosilcev, ki bo nekajkrat pocenila sedanjo proizvodnjo.

Vse te razvojne programe usklajujemo s proizvodnimi načrti TOZD Keramika kondenzatorji v Žužemberku in s TOZD Upori v Šentjerneju. Kot smo že rekli, delamo za ti tovarni polizdelke, zato se moramo seveda prilagoditi tudi njim.

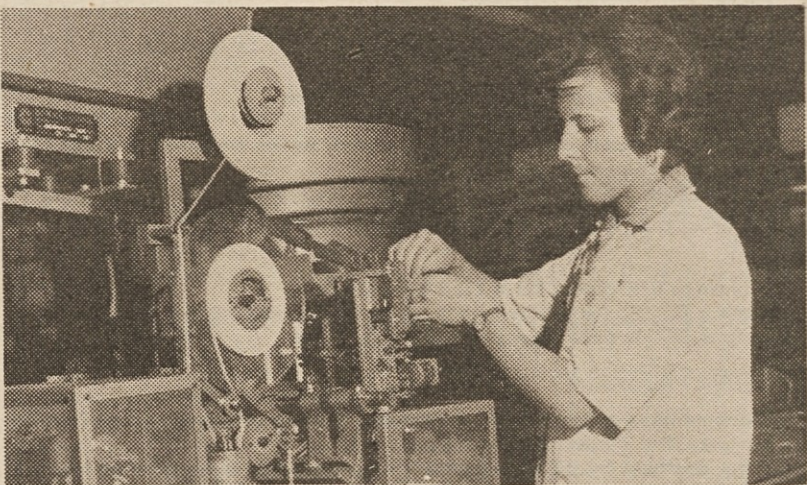
Z mikroelektronsko tehniko ne bomo ničesar izgubili, pač pa obratno. Če nam uspe dobiti primerne prostore, da bomo lahko uvedli sodobnejšo tehnologijo, bomo skušali ujeti korak s tehničnim napredkom v svetu tudi na področju keramike za mikroelektroniko. Zato pa s projektom hitimo.

(Nadaljevanje na 9. strani)

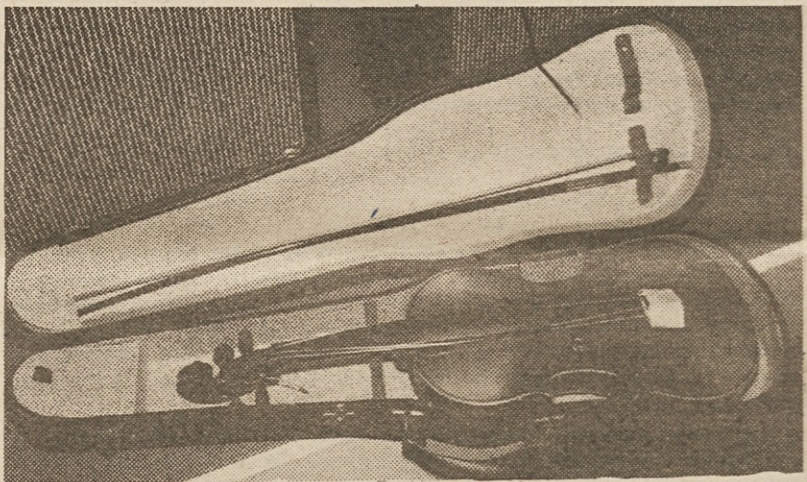
S kamero po TOZD

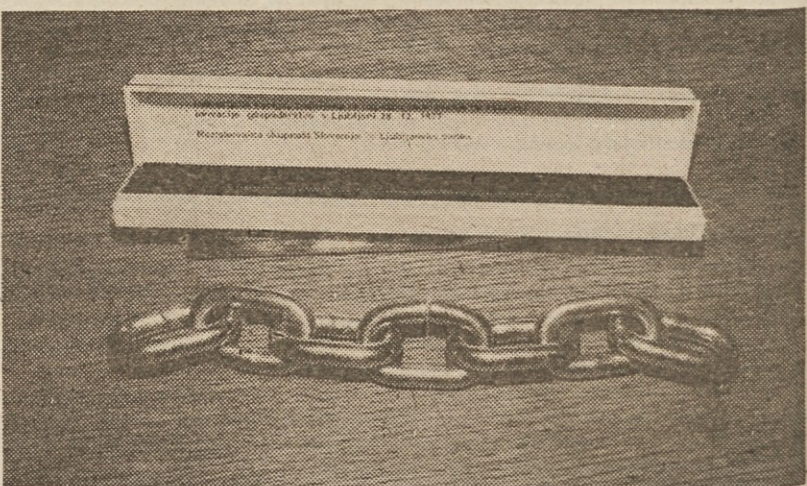
TOZD ELEKTROLITI MOKRONOG: V jedilnici domače menze imajo stene lepo dekorirane z risbami, lepšenkami in skulpturami domačih solarjev. Precej je tudi praznih in rimanih tekstov, ki govorijo o materi in ženi.

TOZD POLPREVODNIKI TRBOVLJE: Velika pridobitev je avtomat za zaključne operacije na diodah. Ravna žice, meri diode, slabe izloči, natiska oznake, diode bandalira (nabere na trak) in tako nadomesti 14 delavov.

TOZD FERITI LJUBLJANA: Stoje so čakali v proizvodnji uvožene dele za elektronske feritne transformatorje za kranjsko Metacont. Prek vseh mogočih zvez so pospešili carinski postopek. Paket so pripeljali v tovarno, kjer je vodja montaže že čakal, da odnese dele v proizvodnjo. Odprli so škatlo in našli – violino! Na carini so namreč zamenjali paket.

TOZD KERAMIKA VIŽMARJE: Prejeli so INOVACIJSKO VERIGO, lepo priznanje ki ga podeljuje Raziskovalna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka. Priznanje so dobili za razvoj in vpeljavo proizvodnje tenkslojne keramike za nizkonapetostne kondenzatorje. Pri razvoju sta sodelovala tudi Inštitut „Boris Kidrič“ in Inštitut „Jožef Stefan“.

SKUPNE SLUŽBE: Zaradi večje mobilnosti in zaradi izogibanja prometnih konic bodo začeli s 15. 4. 1978 s poskusnim „obratovanjem“ drsnega delovnega časa. Seveda bodo žigosali čas prihoda in odhoda.

F. Kotar

Tesnejše sodelovanje z El Niš

Minuli teden, točneje v torek 28. marca, je bila v Sloveniji na obisku delegacija družbenopolitičnih organizacij SOZD El iz Niša. V njej sta bila sekretarja Zveze komunistov te Iskri sorodne organizacije v Nišu in Beogradu, predsednika sindikata v obeh regionih ter predsednika delavskega sveta in mladine v Niškem delu sestavljene organizacije Elektronske industrije.

Predstavniki Iskre in El so na pogovorih v naši poslovnih stavbi v Ljubljani izmenjali izkušnje o organiziranosti in delovanju družbenopolitičnih organizacij v letu kongresov, o samoupravnih preobrazbi obeh SOZD v skladu z zakonom o združenem delu, sprejeli pa so tudi dogovor o nadaljnjem sodelovanju med družbenopolitičnimi organizacijami obeh jugoslovanskih velikanov elektronske industrije.

Med izčrpnimi pogovori so udeleženci izdelali ugodno ocenili pred tedni začete pogovore o nujnosti poslovnega sodelovanja med Iskro in El. Kot je znano, sta se v začetku februarja sešla v Nišu na pogovore generalna direktorja obeh vodilnih organizacij združenega dela na področju elektronike Jože Hujs in Dragomir Miljković s sodelavci. Na tem sestanku so se že dogovorili tudi o določenih konkretnih oblikah poslovnotehničnega sodelovanja.

Ena od teh je, da bo Iskra sodelovala pri projektu nove tovarne katodnih cevi za barvne televizorje v Nišu, velike možnosti pa so tudi na področju računalništva in drugod.

Te dni je že v pripravi osnutek sporazuma o nadaljnjem sodelovanju med Iskro in El, katerega izdelavo so zapali strokovnim službam. Rok je do konca aprila, predvidoma že v maju pa naj bi se sešli predstavniki družbenopolitičnih in poslovnih organov obeh SOZD. Ob tem naj zapišemo, da bo niška Elektronska industrija praznovala prav v mesecu maju 30-letnico obstoja.

Na tem, majskega sestanka, naj bi se tudi že dogovorili o stalnih oblikah posvetovanj predstavnikov obeh kolektivov, njihova osnovna naloga pa naj bi bila spremljanje in ocenjevanje izvajanja sprejetih dogovorov.

Eden od sklepov ljubljanskega srečanja je bil tudi ta, da bodo morali družbenopolitični in poslovni organi sproti seznanjati samoupravne organe obeh organizacij z uspehi pa tudi morebitnimi problemi v prihodnjem medsebojnem sodelovanju. Prav zaradi boljše obveščenosti bosta Iskra in El izmenjavala glasila beh kolektivov.

Poleg poslovnotehničnega sodelovanja so, kot so poudarili, velike možnosti tudi za tesnejše sodelovanje na področju kulture, športa in rekreacije, hkrati pa bi lahko delavci Iskre letovali v počitniških domovih Elektronske industrije in obratno. Kakorkoli že, oblik za vsekakor prepotrebno sodelovanje med dvema sorodnima organizacijama, je veliko, prvi dve

takšni najbližji priložnosti pa sta 30-letnica El in praznovanje Dneva Iskre ob dnevu borca — 4. juliju.

Z Iskrine strani so se pogovorov v Ljubljani udeležili Vladimir Klavs, Jože Čebela, Vinko Šarabon, Franc Križnar, Avguštin Ciuha, Miloš Pavlica in Boštjan Barborič.

Lado Drobež

Ljuben Artič.

NALOGA, VREDNA DA SE JE LOTIMO

Najbrž je 1 milijarda dolarjev res naloga, vredna, da se je lotimo in to skupno, v domačih delovnih organizacijah in preko predstavništev v tujini. To misel nam je potrdil v razgovoru za naš list tovariš Ljuben Artič, ki vodi predstavništvo Iskre v Stuttgartu, človek, ki združuje pri vsej osebni skromnosti veliko izkušenj in znanja prav na zunanjetrgovinskem področju. Predstavništvo, ki ga vodi, je vsekakor eno najbolj vzornih v naši zunanjetrgovinski mreži in če bo tov. Artič, kot pričakujemo v kratkem prišel na odgovorno delovno nalogo v osrednje vodstvo našega SOZD Iskra, bo to verjetno v prid tako proizvajalcem doma, kot vsej zunanjetrgovinski mreži Iskre po svetu. Naš pogovor ima zato še eno aktualnost več.

Na zunanjetrgovinskih konferencah se običajno veliko govori, pa manj pove in dogovori. Česa je po vaši oceni nedavno v Portorožu zlasti manjkalo?

Že samo dejstvo, da smo govorili in se dogovorili za eno milijardo dolarjev izvoza, pove toliko, kot če bi še ne vem koliko govorili. In še to, da smo se včeraj pogovarjali v Portorožu o eni milijardi, na pretekli konferenci pa samo o 100 milijonih — pa čeprav za različne časovne kategorije — mislim, da ni nič bistvenega manjkalo na tej zunanjetrgovinski konferenci. Zadali pa smo si nalogo, ki je ne bo lahko izpolniti in ki je ne le zanimiva, ampak tudi vredna, da se je z vsemi silami lotimo.

Ali je uspeh predstavništev v tujini, oz. naše ZT mreže odvisen bolj od osebnosti, ali bolj od splošnih gospodarskih pogojev in konjunktura za te izdelke v deželah?

Gotovo ne more nobeno delo na nekem področju preskočiti ograjo konjunkturalne situacije in sploh gospodarskih pogojev. Gotovo pa je, da je vloga osebnosti na nekem predstavništvu manjša kot na drugih vodilnih mestih oziroma drugih delovnih področjih. Tisto, kar lahko zagotovi trajen uspeh nastopa na tržišču, je predvsem delovna organizacija ali TOZD, ki morata imeti za svoj nastop zunaj jasno politiko z definiranimi cilji, ker le tako je lahko organizacija kos tako težkim nalogam, kot je prilagajanje na stalno se spreminjajoče pogoje in prilagojevanje splošnim gospodarskim pogojem, ki se v sedanjih časih gotovo ne boljajo.

Kakšno je bilo poslovno leto, ki ste ga zaključili in kaj ste si zastavili za novo poslovno leto? Ali bi po vaši oceni ocenili kdo drug na vašem mestu dosegel enake uspehe, ali ne?

Če bi poskušal biti kolikor se da objektivni, moram ugotoviti — to sem povedal tudi že v odgovoru na prejšnje vprašanje — da je uspeh dela na zunanjem tržišču odvisen v izredno visoki meri od partnerjev doma, od tistih, ki so odgovorni za stike navzven.

Če sem samokritičen: nemški trg

ima to prednost, da je blizu Iskre, da ga skoraj že lahko smatramo za domači trg. Kot tak seveda dobi več sodelavcev kot oddaljeni trgi. In seveda; ta trg ima največjo prednost, da je največji trg, ima največje absorpcijske možnosti in skoraj najsvobodnejše možnosti. Nemci kot tradicionalni izvozniki tega stoletja morajo v kompenzacijo nuditi več možnosti uvoza kot druge države.

Morda sem s tem krivičen do svojih predhodnikov, ki so imeli težjo nalogo kot jaz, saj so na tem trgu začeli, vendar, boljšega trga, kot je nemški, si ne morem predstavljati.

Poslovno leto smo zaključili tako, da smo izvozili za dobrih 29 milijonov DM izdelkov, kar je 20 % več kot leto prej, kar pa je še vedno 10 % manj, kot smo si zadali za obvezo za leto 1977. V izvozu v ZRN imamo težišče v električnih števcih, le-ti pokrivajo četrtno izvoza, drugo četrtno zajemajo elektronski elementi, ostali dve četrtni pa zajemajo elektromotorji. Za to leto je naloga za 20 % večja, kot je bila realizacija v minulemu letu. Seveda pa ne smemo pozabiti poudariti še to, da naša Iskra Elektronic opravlja tudi funkcije uvoza in to predvsem elektromateriala in investicijske opreme v višini okoli 20 milijonov DM. To funkcijo opravlja v tem finančnem obsegu že tri leta, enako nalogo kot doslej imamo zastavljeno tudi za letošnje leto.

Ali ste osebno z rezultati predstavništva v Stuttgartu in tudi z drugimi zadovoljni, ali ne? Ali je dejstvo, da s tega mesta odhajate in prihajate v osrednje vodstvo v Ljubljano znamenje, da ste svoje področje v tujini dobro opravili?

Verjetno bi bilo napačno, če bi zaradi obsega izvoza dejal, da sem z rezultati predstavništva osebno zadovoljen. Res, obseg izvoza je stvar, ki je najbolj na očeh, vendar pa bi prej lahko rekel, da sem z rezultati pri vseh ostalih nalogah, ki jih na predstavništvu opravljam, osebno nezadovoljen. Pri tem mislim, predvsem na celotni kompleks usklajevanja reakcij Iskre na tržne razmere, spremembe,

pojave. Prepočasni smo pri odgovarjanju na zahteve tega trga po designu, kvaliteti, novitetah, prevečkrat smo tudi neekspeditivni pri zastavljanju poslovnih odnosov, pri gojenju teh poslovnih odnosov.

Kar pa zadeva predstavništvo pa moramo doseči, da se trgu primerno odvijajo, seveda pa je to naloga, ki bo vedno zahtevala dosti angažmana s strani predstavništva. Izvrševanju te naloge pa se bo vedno dalo kaj očitati.

Sprašujete, če sem nalogo dobro opravil? Gotov sem, da tako ali drugače opravljena naloga nima nobenega opravlja s kadrovanjem na nove delovne naloge. Morda na to edino le lahko vpliva vse moje dosedanje delo.

Kateri artikel ste z lahkoto prodajali in s katerim ste imeli nenehne težave? Ali so vam v centrali pri popravljanju položaja pomagali, ali vsaj dovolj hitro reagirali?

Težko je reči, če je kateri artikel lažje prodajati; jasno pa je, artikel s katerim že prodremo na trg in si odrežemo del pogače tega tržišča, — kot je to primer pri števcih — kar smo naredili že pred petimi leti — lažje prodajamo kot pa artikla, ki šele prihajajo na trg. Če pa gre za vprašanje ali smo imeli s katerim artiklom nenehne težave ali pa znatno več kot z drugimi, pa je odgovor negativen. Z vsakim artiklom so težave. Kvaliteta izdelka, ki je danes zadovoljiva, bo že jutri slaba — bodisi, ker smo doma v procesu proizvodnje zanemarili budnost nad kvaliteto, ali pa, ker smo menjali parametre proizvodnje nepazljivo.

Včasih zahteve trga do določenih artiklov po kvaliteti rastejo hitreje, kot jim mi lahko sledimo. In ko nastopijo težave, žal, nobena reakcija ni dovolj hitra in pomoč, ki jo dobimo od centrale, je po pravilu prepočasna in nepozna.

Kako gledate na trenutno evropsko tržišče? Kje ima Iskra realne možnosti?

O tem smo sicer obširno govorili že na konferenci. Mogoče bi zopet za evropsko tržišče poudarili, da kaže znake delnega zapiranja, kar bo povečalo težave za naš nastop na tem trgu, oziroma bo zahtevalo močnejši angažma naših sil v izvozu, pri čemer bo seveda mreža naših ZT firm v svoji vlogi samo še pridobila. V določenem smislu ima Iskra realne možnosti v

(Nadaljevanje na 10. strani)

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

TOZD ELEKTROLITI MOKRONOG

V prvem trimesečju zelo uspešni

Iskraši v Mokronogu so za letošnje povečali proizvodne načrte za 25 %. Kljub temu pa so v prvem trimesečju dosegli kar 33,8 % realizacije letnega programa proizvodnje. Vse to so dosegli z doslednim iskanjem notranjih rezerv. Naredili so nekaj praktičnih korakov naprej v organizaciji, zmanjšali izmet in si zagotovili nekaj dobrih kooperantov.

Za domači trg so naredili 33,8 % letnega načrta, za izvoz pa je šlo nekoliko slabše in so izvozili le 11 % predvidenih količin. Seveda je tako visoko presežena proizvodnja tudi pri-

nesla soliden ostanek dohodka. Pri vsem tem pa moramo vedeti, da so vse to naredili brez dodatnega zaposlovanja in brez dodatnih vlaganj.

Sicer je res, sta mi povedala direktor Tone Hočevar in vodja gospodarskega sektorja Jože Vencelj, da imajo zelo ugodne razmere na trgu. Prodajo vse sproti. Vse zmogljivosti so prezasedene.

Niso pa v prvem trimesečju opravljali le tekočih sprotih nalog, ampak so že posegli v bodočnost. Intenzivno se pripravljajo na nove pogoje dela, prodaje in zahteve, ki jih bo prinesla nova investicija. Gradili bodo namreč nove proizvodne prostore in jih opre-

Posnetek z zadnjih volitev.

Dober kader je vir inovacij

(Nadaljevanje z 8. strani)

Ena največjih težav je v naši keramični dejavnosti pomanjkanje kadrov. Pri nas namreč sploh nimamo šole, ki bi izobraževala strokovnjake iz keramične stroke. Zato si pomagamo s kemiki-tehnologi in z Inštitutom „Jožef Stefan“, ki nam poleg reševanja konkretnih nalog pomaga tudi z vzgojo, oz. izobraževanjem strokovnjakov. Tu se usposobijo strokovni sodelavci za delo na področju elektronske keramike.

Žal pa nam tudi tako pridobljeni sodelavci uhajajo, čeprav vzrokov skoraj ne bi vedel povedati.

Za zaključek naj povem, da imamo lepe in velike načrte tudi na področju keramike za mikroelektroniko, na področju piezo-keramike in polprevodne keramike, ki jo bomo proizvajali seveda predvsem za potrebe Iskre, a tudi za ostale jugoslovanske proizvajalce in za izvoz.

Tako se nam z mikroelektroniko odpirajo nova obzorja in nove možnosti, za katere, upam, ne bomo zamudili vlaka.

F. Kotar

mili z novo in dodatno opremo, ki bo proizvodnjo počelverila.

Seveda pa bo tako visoka proizvodnja prinesla dodatne naloge. Proizvajali bodo precej več, kot bodo lahko prodali doma in zato se bodo nujno močnejše angažirali v izvozu. Poleg tega pa se bo spremenila tudi struktura proizvodnje. Višja kvaliteta izdelkov, povečana zanesljivost in dohajanje novejših tehničnih dosežkov po svetu bodo gotovo pozitivno delovali na bodoči izvoz.

Tudi v razvoju ne počivajo. Kot smo že pisali, so zadnji čas razvili več zelo uporabljenih in praktičnih elektrolitov. Prav zdaj je zaključen razvoj in je že v proizvodnji elektrolit za enofazne elektromotorje za mešalce, električne črpalke in kmetijske stroje na električni pogon. Doslej so te elektrolite izključno uvažali in je zato ta pridobitev še pomembnejša.

Seveda pa tudi ni manjkalo težav. Predvsem imajo večne zaplete okrog uvoza repromateriala, ti polfabrikati namreč sodijo pod restriktivne administrativne ukrepe. Mnogo so se tudi ubadali z dotrajanimi stroji in bolniškimi izostanki. Ker imajo večinoma zaposlene mlajše ženske je to razumljivo, zlasti zaradi pogoste nege otrok. Poleg vseh teh ovir pa je treba zapisati tudi, da je pomanjkanje strokovnega kadra že kar kronični pojav v tem odmaknjenem koncu Dolenjske.

KF

V TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku so dobili ob 30-letnici vojne industrije Spominsko plaketo na zastavi od Združenja vojne industrije. V obrazložitvi je zapisano, da so jo zaslužili z velikimi prizadevanji za uspešno sodelovanje pri razvoju vojne industrije.

Iskra v Žužemberku uspešno sodeluje z JLA že vse od ustanovitve te tovarne. Gotovo je to veliko priznanje kolektivu, ki vlogo vse več naporov v razvoj kondenzatorjev za profesionalne naprave. V prodaji na domačem trgu predstavlja ta proizvodnja že 30 %. Je pa to obenem veliko priznanje za kvaliteto, saj na tem področju postavlja JLA zelo ostre zahteve.

KF

NALOGA, VREDNA DA SE JE LOTIMO

(Nadaljevanje z 9. strani)
vseh deželah Evrope, pri čemer pa bo morala gotovo poskušati v politiki svojega nastopa iskati optimum med paleto svojih produktov in kapacitetami v odnosu do posameznih držav ali regionalnih trgov. Glede na to, da predstavlja zapadno evropsko tržišče po svojem deležu več kot polovico Iskrinega izvoza, bo ta obseg potrebno podpreti tudi še z odpiranjem novih firm v državah ali na področjih, ki jih danes še ne pokrivamo.

Kako pa je z obračunsko valuto, zlasti ob negotovi trdnosti dolarja?

Pri izvozu se takšna situacija DM v ustaljenih poslih tretira kot trenutna ugodnost. Tako močna valuta kot je nemška marka, pa prinaša to nevarnost, da konkurenca iz valutnih področij, ki se slabšajo, z močjo marke

postaja vse bolj kritična. Seveda, mi se s tem ne srečujemo, situacija za nas ni imela praktično še nobenih posledic. Prihaja pa do neugodne situacije v tem smislu, ker bi se ob tako močni marki morala Iskra intenzivneje zagrnati v iskanje dobaviteljev iz držav s šibkejših monetarnih področij. Žal pa ugotavljamo, da takih iskanj za dobave iz drugih valutnih področij sploh ni, ali pa so izredno počasna.

Kaj bi, če bi vi edini odločali, najraje počeli v Iskri, na katerih koli delovnih nalogah že? Ali mora delo človeka veseliti, ali lahko dela kar tako?

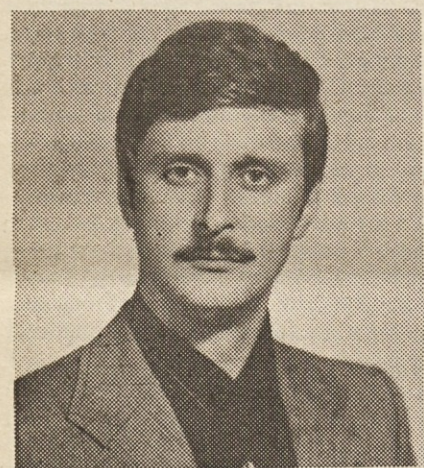
Delo naj bi človeka veselilo. In če ga veseli, potem lahko dela na enih ali drugih delovnih nalogah, v zadovoljstvo sebi in delovnim organizacijam. A če bi sam lahko odločal, bi si poiskal delo spet prav v okviru zunanjetrgovinske organizacije, morda zato, ker sem v Iskri na tej problematiki največ delal.

Mara Ovsenik

INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV. NOVA GORICA

Mesec inovacij v Avtoelektriki

Koncem marca so se v vseh temeljnih organizacijah novogoriške ISKRE — Avtoelektrike pojavili vabljeni plakati, ki mesec APRIL 1978 označujejo kot MESEC INOVACIJ v Avtoelektriki, pri čemer vse zaposlene vzpodbujajo k razmišljanju o problemih, s katerimi se srečujejo v lastnem delovnem okolju. O pomenu in obsegu te akcije, o inventivni dejavnosti v Avtoelektriki ter še o marsičem v zvezi z inovatorstvom sem se pogovarjal z Vojkom Slokarjem, referentom za INDOK in SIL v Avtoelektriki.

Kaj lahko pričakujemo od akcije „MESEC INOVACIJ“?

„Inventivno — inovacijska dejavnost je v Avtoelektriki še daleč od tega, da bi bila množična, saj se z inovatorstvom in racionalizatorstvom ukvarja le dober odstotek zaposlenih, zato je osnovni namen akcije vzpodbuditi čim širši krog delavcev in dvigniti množičnost v tej dejavnosti na višji nivo. Na ta način bomo dosegli, da bo samoupravljanje v poslovnem procesu odločnejše, kar bo zagotavljalo gospodarnost in zlasti v proizvodnem procesu v ožjem smislu.

Akcija bo nedvomno dala številne pobude za rešitve aktualne poslovno-proizvodne problematike in avtorji slednjih bodo v roku 3 mesecev za vsako rešitev, pa čeprav slednje ne bo mogoče takoj uporabiti, nagrajeni s 100 do 300 N dinarjev.

Komisija za izume in tehnične izboljšave bo vse predloge skrbno pretehtala in nagradila le avtorje tistih, iz katerih je razviden resen namen in realen pristop k obravnavani proble-

matiki. Trije najuspešnejši avtorji — udeleženci akcije, bodo za svoje dosežke še posebej nagradjeni.

Seveda pa organizacija akcije ni in ne more biti sama sebi pomen, temveč mora dati določene pozitivne premike v kvalitativnih in kvantitativnih elementih gospodarjenja ali skratka, vplivati mora na poslovni uspeh v sleherni temeljni organizaciji in s tem vzpodbuditi k boljšemu gospodarjenju v Avtoelektriki kot celoti.

Kolikšen pa je obseg te akcije glede na to, da združujejo v delovno organizacijo svoje delo in sredstva tudi 4 dislocirane temeljne organizacije v Tolminu, Bovcu, Ljubljani in Komnu?

„Dislociranost nekaterih temeljnih organizacij ne predstavlja v tem primeru bistvene ovire, ki bi akcijo omejevala, saj je slednja v sleherni sredini dokaj dobro pripravljena, kar še zlasti velja ravno za dislocirane temeljne organizacije, ki so to akcijo najbolj potrebovale. Te TOZD so imele v okviru delovne organizacije najmanj razgibano inventivno-inovacijsko dejavnost. Tako bo akcija zajela vseh 3050 zaposlenih v Avtoelektriki zato ima realno možnost odziva sleherni član kolektiva, kar je v skladu z ZZZ potrebno razumeti kot pravico in dolžnost hkrati. S sredstvi moramo samoupravljati tako, da stalno izboljšujemo in razširjamo materialno osnovo dela.“

Katere pa so konkretne možnosti odziva?

„Normalno je, da je največ možnosti na tehničnem področju, torej pri reševanju tehnično-tehnoloških problemov v proizvodnem procesu v širšem smislu, kjer je mogoče z optimiranjem proizvodov, postopkov in delovnega okolja povečati storilnost, izboljšati kakovost in zanesljivost, prihraniti pri materialu in energiji, doseči boljše izkoriščenost delovnih sredstev, boljše kontrolo procesov in nenazadnje tudi večjo varnost zaposlenih in sredstev za delo.

Relativno veliko pa je možnosti tudi na netehničnem področju, kjer je gotovo mogoče z boljšo organizacijo delovnih procesov izboljšati gospodarjenje v skladu s poslovnimi in družbeno postavljenimi kriteriji. Ne bi smeli namreč zanemarjati dejstva, da številne nesmotne organizacijske rešitve bistveno vplivajo na rezultate gospodarjenja, pri čemer so negativni učinki velikokrat zelo pomembni, a žal neodkriti.“

Kaj pa perspektive, načrti in možnosti za dvig množičnosti in ekonomske učinkovitosti v inventivno-inovacijski dejavnosti v Avtoelektriki?

„Zakon o združenem delu nam tudi na tem področju odpira številne možnosti, pri čemer je zlasti pomembna organiziranost vseh dejavnikov, ki vplivajo na nastajanje in razvoj inventivno-inovacijskih procesov v temeljnih organizacijah združenega dela. Inventivno inovacijska dejavnost ne more ostati pasivna in nezačrtana ter organsko nepovezana s širšim poslovnim sistemom, temveč mora postati integralni del poslovnega sistema, kar pa je mogoče doseči le z usmerjanjem delavcev k aktualni poslovno proizvodni problematiki, nadalje z vzpostavitvijo ažurnega upravnega postopka in opredelitvijo medsebojnih pravic, dolžnosti in odgovornosti, pri

Pridobljeno znanje — velika pomoč pri delu

Pred nekaj dnevi se je v novogoriški Iskri zaključil 12-dnevni seminar za novospregate člane zveze komunistov. Seminar je bil organiziran za zaposlene v Iskri — Avtoelektriki in v Cimosu — Proizvodnja avtomobilov Šempeter. Udeleženci seminarja so se seznanili s sedmimi izredno zanimivimi tematskimi temami, zato sem zaprosil nekaj slušateljev, da podajo za naš časopis svoje mnenje tako o seminarju, kot o temah, s katerimi so se seznanili.

MAJDA ŠAVLI — skladiščnik v DSSS Iskra Avtoelektrika, zaposlena 15. leto.

„Kljub temu, da je bil seminar zelo zgoščen, sem veliko pridobila, veliko novega sem slišala in seveda veliko odnesla. S tako obliko izobraževanja bi morali še nadaljevati, saj resnično veliko pomaga. Naj povem samo primer, da se bom sedaj na raznih sestankih lahko veliko lažje odločala za diskusijo, saj vem, kaj bom lahko povedala, še pred seminarjem pa tega ne bi mogla. Vsekakor moram pohvaliti tudi predavatelje, ki so nam na zanimiv način podali posamezne teme.“

DARKO STOPAR, delavec na liniji glavnega sestava v tovarni velikih zaganjalnikov, zaposlen 4 leta.

„Seminar, ki smo ga zaključili pred kratkim se mi zdi pomemben predvsem zato, ker smo se prav do potankosti seznanili z zgodovino in nastankom delavskega samoupravljanja in seveda s temami iz marksizma in leninizma. Predavanja so bila izredno zanimiva. Kljub temu, da smo bili malo utrujeni, saj so potekala v popoldanskem času, torej po končanem delavniku. Ker smo že pri tem, bi rad pripomnil, da bi bilo potrebno v bodoče razmisliti o pripravi takega, oz. podobnega seminarja v prostih dnevih, ko ne bi bili utrujeni, saj bi tako še več pridobili.“

MARIJA SKOČIR, delavka na liniji napetostnega regulatorja, zaposlena, 10. leto.

„Moja glavna ugotovitev o nedavno končanem seminarju je ta, da mi bo pridobljeno znanje v veliko pomoč pri nadaljnjem delu v vrstah ZK in v osnovni organizaciji. Priznati moram, da so bila predavanja zelo zanimiva in

čemer je potrebno razviti učinkovit sistem motivacij in razširiti stimulacije na vse strukture v organizaciji. Potrebno je urediti tudi financiranje, evidenco in enotno ekonomsko obdelavo inovacij.

Naloge so številne, strokovno dokaj zahtevne in tudi dokaj obsežne, zato je nedvomno potrebno storiti odločen korak in sistematizirati ustrezno službo za organizacijo množične inventivno-inovacijske dejavnosti, ki bo sposobna to dejavnost hitreje razvijati in s tem v proizvodnji in delitvi doseči takšne odnose, ki bodo zagotavljali hitrejši in kvalitetnejši družbenoekonomski razvoj.“

Marko Rakušček

podana v razumljivi obliki. Tak, oz. podoben seminar bi lahko organizirali tudi za starejše člane ZK, saj smatram, da bi bil tudi njim v veliko pomoč pri nadaljnjem delovanju. Taka oblika izobraževanja novospregatih članov ZK je vsekakor najpomembnejša in dobra osnova za poglobljene sodelovanje na vseh področjih našega družbenopolitičnega življenja.“

DRAGOLJUB ILIĆ, Cimos — proizvodnja avtomobilov, tehnolog v varilnici, zaposlen leto in pol.

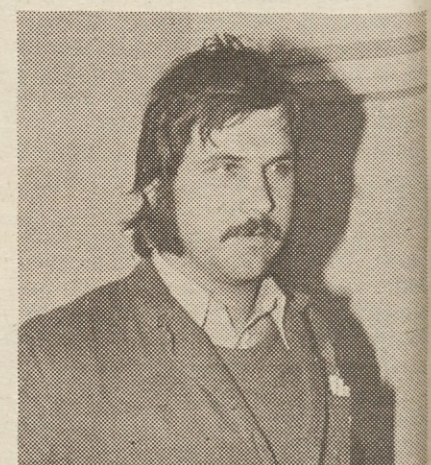
„Ob tej priliki bi se rad zahvalil vsem predavateljem in organizatorjem tega izredno koristnega seminarja, ki smo ga obiskovali skupno s tovariši iz Iskre. Zame je bil ta seminar še posebej velikega pomena, saj sem bil sprejet v ZK lanskega decembra in sem prav čutil, da mi takega znanja, kot sem ga na seminarju pridobil, primanjkuje. Prav tu sem namreč slišal stvari, ki se jih nismo v šoli nikoli učili, predavatelji pa so nam snov podali na razumljiv in zanimiv način. In še nekaj mi bo ostalo v prijetnem spominu. Prav na tem seminarju so se stkale vezi prijateljstva med tovariši iz Iskre in med nami iz Cimos, ki so se povežale v nerazdružljivo bratstvo in enotnost udeležencev iz teh dveh delovnih organizacij.“

SREČKO STEVANOVIČ, mehanik v Cimosu, zaposlen dve leti.

„V vrste ZK sem bil sprejet leta 1976, ko sem služil vojaški rok. Do tega seminarja sem sicer bil seznanjen

z nastankom delavskega samoupravljanja, z marksizmom in leninizmom, vendar sem s tega seminarja odnesel zelo veliko, saj so bila predavanja nad vse zanimiva in koristna za naše nadaljnje delo tako v osnovni organizaciji, kot izven nje. Na seminar so mi torej ostali najlepši spomini, še posebej pa zaključek, ko nas je obiskal sekretar občinskega komiteja ZK Tomaž Beltram in nam čestital k uspešni opravljenim testom. Vsem predavateljem, vodjem in organizatorjem se zahvaljujem za vse, še posebej pa za pridobljeno znanje, ki nam bo pri našem nadaljnjem delu zelo koristilo.“

NOVAK DRAGO, vodja linije glavnega sestava, zaposlen od leta 1968.

„Kot vodja seminarja slušateljev iz Iskre lahko povem naslednje ugotovitve oziroma opažanja: Predvsem moram poudariti visoko udeležbo na seminarju in izredno dobre zaključne rezultate, ki so bili opazni v zaključnih testih. Slušatelji smo se seznanili z velikim obsegom nove snovi, ki nam omogoča vključevanje v samoupravni sistem v delovni organizaciji in seveda tudi izven nje. Zaradi obsega posredovanega znanja je nekje predavanje edina mogoča oblika izobraževanja, vendar je tam, kjer so imeli udeleženci seminarja že določeno znanje, prevladovala oblika razgovora.“

Predavatelji so bili visokokvalitetni z izredno širokim znanjem, ki so ga na pristojen in razumljiv način posredovali novim članom ZK. Kot vodja seminarja se ob tej priliki v imenu vseh udeležencev zahvalim za izredno organizacijo in neprestano sodelovanje tov. Tončki Kavčič, sodelavki Delavske univerze Nova Gorica, saj so prav po njeni zaslugi rezultati seminarja na zavidljivi ravni.“

Marko Rakušček

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra—Industrija za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.

Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Dušan Željznov, tehnični urednik: Janko Colnar — Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleiselman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Vabljeni plakati, ki označujejo mesec april za mesec inovacij v Iskri — Avtoelektriki Nova Gorica.

Pred nedavnim se je poslovila od svojih sodelavk in sodelavcev dolgoletna delavka v tovarni velikih zaganjalnikov Bruna Gorkič, ki je odšla v zaslužni pokoj. Na liniji stikal in sklopk se je zaposlila že leta 1963 in do preteklega petka pridno in vestno opravljala svoje delo in s koristnimi nasveti pomagala mlajšim. Sodelavke in sodelavci so se od nje prisrčno poslovili, ji podarili spominsko darilo in cvetje ter ji zaželeli še veliko lepih in zdravih dni v družinskem krogu. Tem željam se pridružuje tudi urednik za Avtoelektriko.

ENIMS-AVTOMATIKA

Že štiri leta je tega, odkar se je začelo znanstveno-tehnično sodelovanje med Iskro-Industrijo za avtomatiko in Inštitutom za strojogradnjo ENIMS v Moskvi. Delovne grupe, v okviru katerih strokovnjaki obravnavajo problematiko trgovinske menjave, kooperacijo in znanstveno-tehnično sodelovanje se sestajajo v Ljubljani in Moskvi. Doslej je bilo nekaj delovnih sestankov, na katerih so za programsko dogovorjene projekte, podajali koncepte, tehnične obrazložitve in se na splošno menili o dinamičnem planu in poteku posamezne delovne naloge. Razvojni inštitut v Avtomatiki je za ta namen doslej realiziral tri programske naprave za obdelovalne stroje

in sicer: ISMAT 1, Ismat 2 relejske izvedbe — ISMAT 3 iz TOZD SVN.

Prototipi omenjenih naprav so uspešno prestali ateste v Sovjetski zvezi in odprli pot za naprej. Rezultat tega sodelovanja je naročilo ENIMS za 100 komadov programskih naprav. Tako lahko trdimo, da je prva faza sodelovanja med sovjetskimi in našimi strokovnjaki že za nami, pri čemer ugotavljamo, da je tehnično sodelovanje zelo plodno. Pri tem nam s sovjetske strani nudijo obilen vpogled v tehnologijo strojogradnje, mi pa prištevamo svoj delež k skupnim projektom s tem, da vgrajujemo programske naprave z najbolj sodobno tehniko, ki je na razpolago. Iz tega sodelovanja,

kjer se strokovnjaki dotikajo mnogih interesantnih tehničnih programov je izšlo tudi nekaj patentnih prijav, ki jih prijavlja tako sovjetska kot naša stran.

Sedanja faza razvoja poteka v smeri ustvaritve univerzalnih programatorjev (po možnosti v modularni izvedbi) za cele družine strojev, tako za rezkalnike, kot za stružnice.

Omenjeni modularni princip razvoja pa stremi najti skupni imenovalec za več vrst ali familij strojev, kar se odraža na izrabi razvojnih zmogljivosti, ki so v Iskri zagotovo omejene.

Na zadnjem zasedanju delovne skupine, ki je bilo v Moskvi od 6. do 10. marca, so se odprle nove možnosti za sodelovanje na polju naslednjih tem:

- programske naprave za poenostavljeno imperično krmiljenje za stružnice in rezkalnike
- projekt prosto programiranih sistemov
- različni projekti s področja indikacije prav tako za stružnice in rezkalnike

Delovni program predvideva, da se bo vsak izmed delov projekta odvijal v letu 1979-80. Roki so predvideni od prvih osnovnih razprav do definiranja tehničnih programov, do izgotovitve prototipa, ki mora biti atestiran v Sovjetski zvezi, vse to pa traja približno dve leti.

Ko je dokončan cikel razvojnega dela in so pridobljeni atesti, se začne posel komercialistov, za katerega lahko rečemo, da ni najlažji. Lahko trdimo, da na razvojno-tehničnem področju ni ovir za sodelovanje, medtem ko na komercialnem so.

Celotna sovjetsko-jugoslovanska menjava temelji na hipotekarni osnovi. Do težav pride, ko se pojavijo nove skupine elementov — artiklov, ki niso planirane v planskih načrtih menjave med obema partnerjema. To je tudi razlog, da so nakupi s strani Sovjetske zveze omejeni.

Drugi problem so cene. Za njihovo določitev so potrebna dolgotrajna pogajanja, pri čemer ne gre pozabiti, da imajo v Sovjetski zvezi zelo dobro organizirano konjunktorno službo.

Obseg blagovne menjave, ki so ga komercialisti obravnavali na zadnjem zasedanju, bi znašal dva milijona dolarjev.

Za prihodnjih 5 let se predvideva obseg v višini 12 do 16 milijonov dolarjev. Omogoča se nam, da plasiramo na tuja tržišča tudi nekatere izdelke, ki jih domače tržišče ne potrebuje.

Pospešujemo tehnološki napredek, saj zlasti s sovjetske strani prihajajo pobude za rešitev nekaterih tehnoloških problemov s področja programiranja orodnih strojev in zagotavlja referenco pri navezavi stikov z ostalimi državami SEV.

Š. D.

nik sindikata, sekretar osnovne organizacije ZK itd.

Kot dopolnitev je v predlogu za občinski svet ZS Ljubljana-Center navedeno, da ima Darinka Brezic odgovoren odnos do dela ter sodelavcev, sposobnost organiziranja dela v družbenopolitičnih organizacijah ter tudi dovolj znanja in ustvarjalne sposobnosti za izpopolnjevanje političnega sistema ter razvijanja družbenopolitičnih odnosov.

„Presenečena“ je bila prva beseda, ko smo jo vprašali, kaj meni o predlagani kandidaturi.

Program sanacijskih ukrepov

Pri ugotovitvi zaključnih računov za leto 1977 za temeljne organizacije v okviru DO AVTOMATIKA, je bilo ugotovljeno, da je TOZD Orodja poslovala z izgubo v višini 2.713.718 din. V zvezi s tem sta zbor delavcev in delavski svet omenjene temeljne organizacije sprejela ustrezne sklepe in sicer:

- uvede se predpisani sanacijski postopek
- uvede se postopek o ugotavljanju vzrokov nastalih izgub
- uvede se postopek za ugotavljanje morebitne odgovornosti poslovnega organa in posameznih delavcev

program omenjenih ukrepov naj pripravijo strokovne službe TOZD Orodja in DO, v sodelovanju z ustreznimi komisijami, ki je bila glede na lanske letoletno poslovanje v TOZD Orodja imenovana s strani delavskega sveta Avtomatike, dne 26. 10. 1976.

poslovni organ temeljne organizacije naj o nastali izgubi obvesti vse TOZD v delovni organizaciji zaradi potrebe po njenem kritju.

Komisija v sestavi Miša Colut iz TOZD Inženiringi, Stane Grčar iz Razvojnega inštituta, Valentin Lampič iz TOZD Orodja, Karel Lazar iz TOZD SVN, Franc Slak iz TOZD Orodja, je opravila analizo naslednjih vzrokov za nastalo izgubo. Odmiki v primerjavi med gospodarskim planom in zaključnim računom za leto 1977 so:

- fakturirana realizacija je v letu 1977 manjša od gospodarskega načrta za 3 %
- celotni dohodek je za 5 % nižji od predvidenega

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA SIROKO POTROŠNJO

TOZD ELEKTROMOTORJI

POUDAREK SAMOZAŠČITI

Samozaščita kot eden od faktorjev samoupravne socialistične kulture, stopa z vsebino in vseobsežnostjo v ospredje pri pripravah na sprejem pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, nadvse pomemben člen je bila v verigi priprav na volitve, pomen — če prezremo vsa ostala področja — pa ima še posebej pri volitvah v samoupravne organe SOZD Iskra — kot zavestni del skrbno pretehtanega in nemotenega odločanja pri izbiri delegatov. Nekaj kratkih besed s tem v zvezi smo spregovorili s sekretarjem TOZD Tovarna elektromotorjev Mirkom Polajnarjem.

„Enotna politična usmeritev, ki smo jo brez oklevanja sprejeli je čisto preprosta — preprečiti želimo delo ljudskih „tribunov“ ki se pojavljajo nenapovedani in nezaželeni povsod tam, kjer lahko prispevajo delež pri samoupravnem odločanju. Vse prepogosto — ali celo vedno — jim zaviralno delo v določeni meri tudi uspe in povzroči nemalo težav in odstopanj od sprejetih smernic dela.

Osveščenost v kulturi samozaščite je pri nas brez dvoma premajhna — vse prepogosto opažamo, kako delavci, samoupravljalci pričakujejo, da bodo namesto njih ukrepali drugi — kdo? ! Vsak dan poskušamo zavestno usmerjati samoupravljalce, da sami odstranjujejo negativne pojave v svoji okolici — koliko nam to tudi uspeva, je pa že naslednje vprašanje.

Samoupravna delavska kontrola kot eden od mnogih aktivnih faktorjev samozaščite vse prevečkrat poskuša obiti svoje dolžnosti — vendar pa je to gotovo samo eden od znakov splošnega stanja na tej ravni — osveščenost je premajhna. Disciplina — delovna in politična — je včasih vprašljiva, to pa je že eden od predmetov, ki bi jih morali obravnavati samozaščitno, sami med seboj — vendar jih

„Zavedam se, da je delo kandidata v zveznem zboru skupščine SFRJ povezano z veliko mero odgovornosti. Moje mnenje je, da delegat zbora dobro opravi delo le, če sledi tekočo problematiko in prispeva svoj delež k čim boljši razrešitvi. Zato je tudi potrebno, da v te zборе, od občinskih do republiških in zveznega pridejo ljudje iz neposredne proizvodnje, ki se vsakodnevno pri opravljanju svojih delovnih nalog srečujejo z vrsto težav in preprek.“

Š. D.

- osebnih dohodkov je bilo izplačanih za 1 % manj, kot jih je predvideval plan
- namesto predvidenega dobička v višini 895.000 din ima TOZD izgubo v višini 2.713.718,00 din.
- zamujanje v rokih, ki so botrovali takemu stanju, so pomanjkanje strukture orodjarskih kadrov, v tem, da tržišče ne priznava cen po dejanskih stroških in da je tovarna prisiljena sprejeti naročila s krajšimi dobavnimi roki, ki jih je sposobna tudi realizirati.

Notranji vzroki so v prenikajoči stopnji organiziranosti, nedisciplini, slabih medsebojnih odnosih vodilnih delavcev, neenotnosti med družbenopolitičnimi organizacijami, neustreznimi kadrovski zasedbi, itd.

V okviru ukrepov, ki jih je komisija predlagala za ugotovitev neuspešnega poslovanja, so navedeni splošni, kratkoročni in dolgoročni ukrepi. V okviru splošnih so člani komisije predlagali, pokrivanje izgube v skladu s sanacijskim programom, oz. v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo.

Za realizacijo gospodarskega načrta je v programu kratkoročnih ukrepov potrebno povečati število izvajalcev na proizvodnih delovnih mestih. Zato se mora spremeniti sistemizacija delovnih mest, z namenom predstavitve nekaterih delavcev, iz režijskih delovnih mest na proizvodna delovna mesta. V okviru tega je potrebno vplejati stalno pravilo notranje menjave delovnih opravil. Poostriiti bo potrebno delovno disciplino v smislu boljše- ga izkoristka delovnega časa, itd.

Š. D.

navadno ne. Položaj pri nas ni kritičen, vseeno pa pripravljamo delovno srečanje na širši ravni. SF

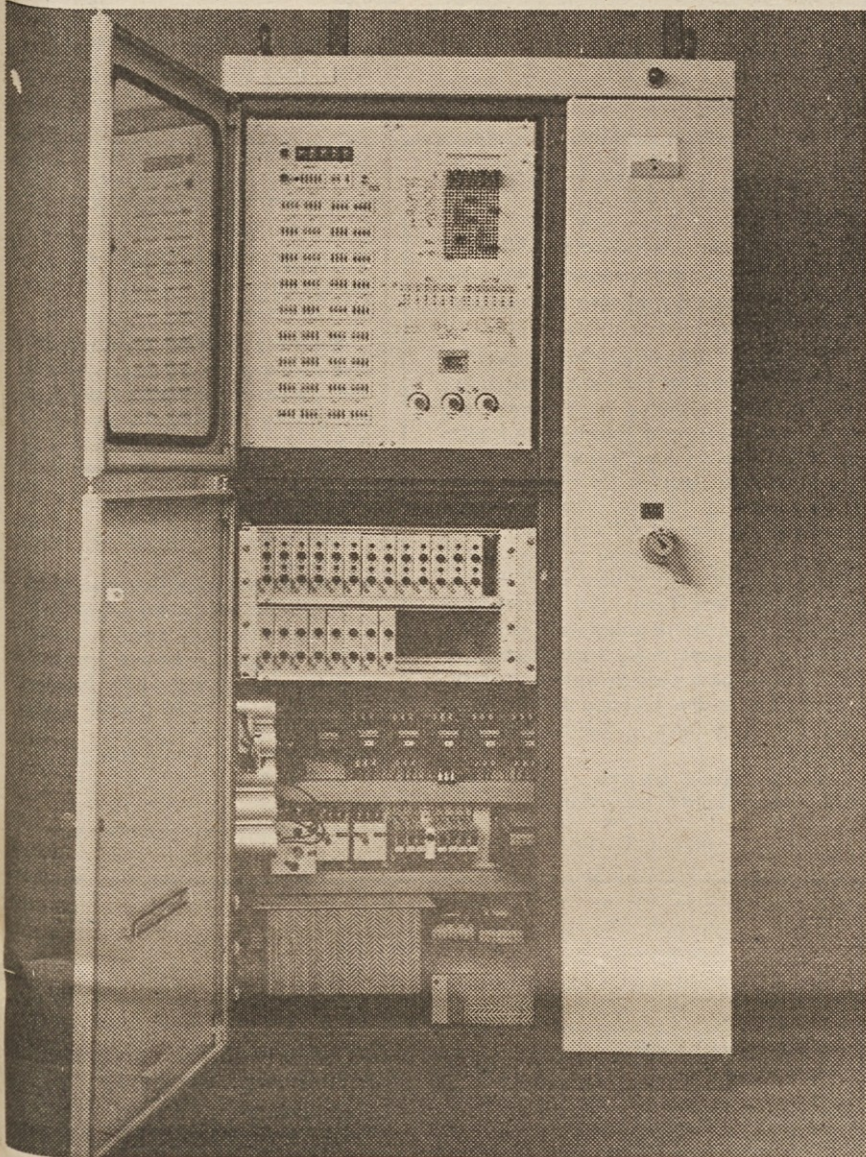
Dobro založena trgovina

Maloprodajna trgovina v TOZD Tovarna gospodinjstskih aparatov v Retečah je te dni dobro založena z vrsto iskanih artiklov. V zalogi imajo večje število električnih in plinskih peči, kuhalnikov, sušilnikov za lase, naprav za friziranje „Figaro“, kupiti pa je moč tudi vse vgradne elemente, ki jih v Retečah izdelujejo.

Kuhinje, ki v zadnjem času vse bolj vključujejo vgrajene kuhinjske aparate — štedilnike itd. so le eno od področij, kamor so namenjeni vgradni elementi. Trenutno lahko kupite podplutne pečice, pa tudi samostojne kombinacije s plinom in elektriko. Vse cene v tej trgovini so poprečno 14 % nižje od običajnih maloprodajnih, če pa so izdelki delno poškodovani, so seveda še precej cenejši.

Prodajalka Vera Kočar nam je povedala, da se trenutno najbolje prodajajo mali gospodinjstski aparati, dobro pa gredo v prodajo tudi peči in štedilniki. Trgovina ima mesečno 11–12 starih milijonov prometa in je zato svoj namen opravičila. Čeprav nas zima počasi že zapušča, naj vseeno zapišemo še to, da imajo v zalogi električne peči Termix, Globus, konvektorje, pa tudi modulne peči. Prodajni asortiman obsega še dve vrsti plinskih peči, prodajajo pa tudi likalnike, tosterje, žar plošče, kavne mlinčke in infra peči za kopalnice.

V kratkem bodo pričeli tudi s prodajo novega štedilnika Korona 16, ki bo opremljen z dvema plinskima in dvema električnima ploščama, imel bo predal za ogrevanje hrane, avtomatsko uro, cena pa bo 8987 dinarjev. Trenutno prodajajo samo Venero 16, štedilnik s programatorsko uro in avtomatsko brzokuhalno ploščo, ki stane 8013,20 dinarjev, ter Korono 12 z emajliranimi stranicami in opozorilno uro, cena pa je 8742 dinarjev. SF

ISMAT — 2, programska naprava za relejne izvedbe.

Prebrali smo za vas

Založba Borec iz Ljubljane je začela izdajati novo, dokaj posrečeno zbirko otroških slikanic v zbirki pod skupnim nazivom Kurirčkova zgodovinska slikanica. To so slikanice velikega formata, bogato in inventivno barvno ilustrirane in v bistvu predstavljajo kar majhno otroško enciklopedijo na tematiko našega narodnoosvobodilnega boja.

V prvi seriji Kurirčkove zgodovinske slikanice je izšlo pet slikanic, ki so vsebinsko raznovrstne, a vse uglašene na eno samo temo, na temo našega narodnoosvobodilnega boja.

Leopold Suhodolčan, naš znani prozaist in tudi pisec za najmlajše, se je s spominom iz lastne mladosti lotil tematike začetka druge svetovne vojne pri nas. Temu primeren je tudi naslov slikanice: „Zgodilo se je šestega aprila,“ ki dovolj eksaktno in zgodovinsko točno napoveduje začetek morda najhujšega, a najveličastnejšega zgodovinskega obdobja pri nas. Suhodolčanova pripoved je jasna, nazorna in bo znala vsekakor tudi današnjim in prihodnjim generacijam ponazoriti in oživiti tisti 6. april 1941. leta, ko se je začela druga svetovna vojna. Popolnoma enakovredne besedilo so tudi barvne podobe Aca Mavca, ki dovolj zgovorno in barvito oživljajo podobo in vonj tistega časa.

Ivo Zorman, prav tako naš znani pisatelj in mladinski pisec je s svojo zgodbo o „Upornih Dražgošah“ skozi otroške oči upodobil to veliko, danes že legendarno bitko na Gorenjskem, medtem ko je za res pretresljive in avtentične barvne ilustracije poskrbel Ive Šubic, ki se je bil sam kot borec udeležil te bitke in jo tako, posredno, tudi s svojimi ilustracijami zgodovinsko, historično in umetniško ohranil za vse čase.

Tretja slikanica obravnava prav tako legendarno bitko na Pohorju in jo je pod naslovom „O pohorskem bataljonu“ napisal France Filipič, naš znani preučevalec zgodovine pohorskega bataljona. Zato je tudi njegovo pisanje avtentično, vendar namenjeno najmlajšim bralcem, medtem ko je ilustrator Štefan Planinc z izredno risbo, hote posnemajoč fotografijo tako še bolj umetniško podčrtal dokumentarnost in zgodovinskost dogodka, opisanega v slikanici.

Četrta slikanica iz te serije ni sicer vezana, kot omenjene prve tri slikanice, na kak določen zgodovinski dogodek. Pripoveduje nam o bolničarki Vidi, kakor jo je videl in občutil Ivo Zorman in s tem postavil preprost, a plastičen spomenik vsem tistim znanim in neznanim partizanskim bolničarkam, ki so za ceno lastnega življenja iztrgale smrti marsikaterega partizanskega borca. Temu ustrezajo tudi ilustracije Marjanca Jemec-Božič, ki sicer z modernim, a doživetim prijemom skladno dopolnjujejo besedilo slikanice.

Peta slikanica pa je posvečena partizanskim kurirjem. Ivo Zorman je dal slikanici naslov „Naši kurirji“ in posrečilo se mu je v kratkih, skopih, a tudi duhovitih pasusih predstaviti svet, mentaliteto in pomembnost partizanskih kurirjev. Tudi ilustrator Marjan Manček se je znal živjeti v bistvo partizanskih kurirjev, zato so njegove ilustracije, kljub rahli karikiranosti, vendar živahne, življenjske in domiselne, kar daje slikanici nedvomno tudi svoj čar in pomen.

D.Ž.

Evidentiran kandidat za zvezni zbor skupščine SFRJ

V obdobju po volitvah, ko so zasedale novo izvoljene delegacije in opravile konstituiranje ter določile delegate za prve seje občinskih skupščin, so se v temeljnih organizacijah in skupnostih delegati sestali na drugi seji temeljnih kandidacijskih konferenc.

Na omenjenih sestankih so obravnavali poročila in oceno volilnih aktivnosti in predlagane možne kandidate za delegate zborov na republiški in zvezni ravni, kot je določeno v brošuri, ki sta jo izdala republiška konferenca SZDL Slovenije in republiški svet Zveze sindikatov Slovenije.

V ISKRA — AVTOMATIKA, TOZD Inženiringi so imeli drugo temeljno kandidacijsko konferenco 17. marca. Na omenjeni seji so med drugim kot možnega kandidata za zvezni zbor Skupščine SFRJ predlagali Darinko Brezic. Isti predlog je omenjena temeljna organizacija predlagala tudi v zbor združenega dela Ljubljana-Center.

Darinka Brezic, dipl. ing., opravlja dela in naloge vodje investicij. Je tudi član delegacije TOZD Inženiringi v zboru združenega dela SO Ljubljana-Center.

Njena družbenopolitična aktivnost je zaživela že v njenih študentskih letih in se neprekinjeno nadaljuje do danes, ko je delegat v krajevni skupnosti Stadion, kjer stane, delegat v zboru občin republiške skupnosti, kjer je član delavskega sveta, predsed-

ISKRA — INVEST SERVIS
DEJAVNOST ZA REKREACIJO
IN LETOVANJE
Ljubljana, Ilirska 27

Vsem delavcem SOZD Iskra posredujemo za sezono 1978 možnosti letovanja v zunanjih zmogljivostih.

Prosimo, da pohitite s prijavi, ker je letos povpraševanje za letno sezono mnogo večje, kot prejšnje leto.

Prijave sprejema IISE — dejavnost za rekreacijo in letovanje, Ilirska 27, tel.: 325-587, 325-589 (Žiro račun: 50100-601-12066).

LETOVANJE 1978

Kraj / hotel	7-dnevni aranžma		10-dnevni aranžma	
	3/6—1/7	1/7—2/9	10/6—30/6	30/6—29/8
	2/9—23/9	1/7—2/9	29/8—18/9	30/6—29/8

UMAG hotel ISTRA	1.250,00	1.890,00	1.790,00	2.700,00
hotel KRISTAL	1.240,00	1.825,00	1.770,00	2.610,00
privatne sobe, prehrana v hotelu	1.050,00	1.270,00	1.500,00	1.815,00

ROVINJ vile RUBIN — tip A	1.210,00	1.660,00	1.735,00	2.370,00
------------------------------	----------	----------	----------	----------

CRIKVENICA hotel „THERAPHIA“ TWC etažno	1.060,00	1.200,00	1.510,00	1.720,00
hotel „MIRAMARE“	1.060,00	1.510,00	1.510,00	2.160,00

NOVI VINODOLSKI hotel „HORIZONT“	1.200,00	1.410,00	1.720,00	2.020,00
hotel ZAGORI	1.240,00	1.550,00	1.770,00	2.215,00

MALINSKA / KRK hotel MALIN in bungalovi hotela	1.090,00	1.490,00	1.540,00	2.110,00
--	----------	----------	----------	----------

NJIVICE / KRK hotel BELI KAMIK	1.100,00	1.460,00	1.570,00	2.085,00
-----------------------------------	----------	----------	----------	----------

NOVALJA / PAG privatne sobe I. kat. prehrana v hotelu	1.120,00	1.240,00	1.600,00	1.770,00
---	----------	----------	----------	----------

LOVIŠTE / PELJEŠAC penzion „BILČIČ“ — sobe A kat. — sobe B kat.	1.100,00 995,00	1.380,00 1.240,00	1.590,00 1.415,00	1.980,00 1.770,00
--	--------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Kraj / hotel	7- in 14- dnevni aranžma			
	3/6-1/7	9/9—23/9	26/8—9/9	1/7—26/8
	9/9—23/9	26/8—9/9	1/7—26/8	9/9—23/9

TUČEPI hotel ALGA	7 dni 14 dni	1.592,00 3.164,00	1.753,00 3.476,00	1.915,00 3.790,00
----------------------	-----------------	----------------------	----------------------	----------------------

DUBROVNIK BABIN KUK	7 dni 14 dni	1.836,00 3.652,00	2.056,00 4.082,00	2.204,00 4.368,00
------------------------	-----------------	----------------------	----------------------	----------------------

Kraj / hotel	10-dnevni aranžma			
	21/6—1/7	1/7—11/7	11/7—10/8	30/8—9/9
	9/9—19/9	10/8—30/8	11/7—10/8	30/8—9/9

OTOK RAB hotel Beograd hotel Slavija hotel Kontinental privatne sobe Banjole Suha Punta San Marino	1.370,00 1.270,00 1.270,00 1.270,00 1.570,00 1.770,00	1.750,00 1.750,00 1.750,00 1.750,00 2.070,00 2.470,00	1.800,00 1.800,00 1.800,00 1.800,00 2.120,00 2.520,00	1.440,00 1.290,00 1.290,00 1.290,00 1.670,00 1.770,00
--	--	--	--	--

SELCE hotel Slaven	1.970,00	2.570,00	2.620,00	2.090,00
-----------------------	----------	----------	----------	----------

TROGIR hotel Medena	1.860,00	2.360,00	2.410,00	1.960,00
------------------------	----------	----------	----------	----------

OTOK BRAČ — BOL privatne sobe	1.550,00	1.650,00	1.700,00	1.570,00
----------------------------------	----------	----------	----------	----------

Kraj / hotel	8-dnevni aranžma
--------------	---------------------

RABAC hotel GIRANDELLA — A kat. hotel ST. ANDREA — B kat.	1.600,00 1.520,00
---	----------------------

Hotelsko naselje SOLARIS — pri Šibeniku hotel ANDRIJA — B kat.	1.600,00
---	----------

B. K. Zmaj — slovenski prvak v bowlingu

Zmagovita ekipa Zmaja.

Podiranje kegljev na avtomatskih kegljiščih, ali tako imenovani bowling je pri nas sorazmerno mlada športna panoga. Zaradi izredno rekreativnega pomena v zaprtih prostorih, kjer je sezona čez vse leto, pa vedno bolj pridobiva na pomembnosti in ima vedno več privrženec.

Verjetno malokdo ve, da so Iskrini športniki v delovni organizaciji Zmaj slovenski prvaki v tej disciplini. Pred slabim mesecem se je namreč končalo tekmovanje v bowlingu ligi. B.K. „Zmaj“ je v konkurenci 9 klubov že drugič zapored zmagal. Dobil je skoraj vse tekme, razen ene, kar pa ni vplivalo na končno, zmagovito razvrstitev. Naj poimenoško omenimo tudi ekipo: Janez Bolta, Jani Trtnik, Stane Končina, Igor in Stojan Tršan, Janez Arko in Matjaž Horvat. Bowling klub „Zmaj“ je bil ustanovljen 25. decembra leta 1976. Njegov pokrovitelj je seveda delovna organizacija Zmaj. Ekipa ima v svojih vrstah kar štiri slovenske in enega državnega reprezentanta, slovenskega prvaka za posamezno Bolto in v dvojicah (Bolto—Tršana).

Ekipa „Zmajčkov“ se sedaj vneto pripravlja na slovensko prvenstvo za posameznike in dvojice, ki bo v aprilu in na državno prvenstvo, ki bo v začetku meseca maja. Med resne priprave za prvenstvo sodita dve pokalni tekmi in dva mednarodna turnirja v Ljubljani. (Marjan Kralj)

TAMAR — KOTOVO SEDLO

Planinska sekcija Iskre Elektromehanike Kranj bo organizirala v soboto, 15. aprila 1978 zelo slikovit turnosmučarski vzpon iz Tamarja na Kotovo sedlo.

Odhod avtobusa bo ob 6. uri zjutraj izpred kranjskega hotela Creina, peljal bo do planiških letalnic. Od tu je do doma v Tamarju še uro hoje, naprej do cilja pa še poltretjo uro. Cena prevoza je 20 — din. Udeležencem priporočamo, da vzamejo s seboj cepin, ali vsaj smučarske palice.

Prijave sprejema Volga Pajk, tel.: 28-22 do vključno srede, 12. aprila.

NAČRT IZLETOV PLANINSKE SEKCIJE ELEKTROMEHA- NIKE

April
Loška pot (8. 4. — Tošč, Osojnik),
Tamar — Kotovo sedlo (15. 4.),
(Za Cmirom s PD Iskra 23. 4.).

Maj
Bohor (13. 5.),
Snežnik (20. 5. s PD Iskra),
Bašeljki vrh — Kališče (27. 5.).

Junij
Stegovnik,
Roblek — Begunjščica,
100 žensk ...

Julij
Komna — Razor — Vogel — Črna prst (dva dni),
Pripravljalna tura (Grossglockner),
Odprava.

Avgust
Kokrška — Kočna
Septembra
Bavški Grintavec.

ZAHVALA

ob nenadni izgubi moje mame

POLDE BENEDIČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD ŠTEVCI za pomoč in izrečeno sožalje

sin Matjaž Benedičič

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

MARIJE JELOVČAN

se iskreno zahvaljujem sodelavcem razvoja TOZD ATC za izraze sožalja, darovano cvetje ter denarno pomoč hčerka Stanka Eržen

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega dragega očeta

PETRA JERŠETA

se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem oddelka montaže TOZD ERO za izraze sožalja in denarno pomoč namesto cvetja

hčerka Anica Jeler

LETOVANJE 1978

SUTOMORE — ZLATA OBALA
Hotelsko naselje B kat.

1.680,00

OTOK UGLJAN — KUKLJICA
Hotelsko naselje ZEL ENA PUNTA

1.720,00

Kraj / hotel	cene po osebi na dan	
	junij september	julij avgust
PULA Hotelsko naselje: — Verudela, Zlatne stijene, depandanse Medulin Paviljoni: — Verudela, Splendid, Zlatne stijene Hotel Belvedere Hoteli: — Park, Splendid, Medulin, Mutila, depandanse Splendid Hotel Brioni	137,00 155,50 209,50 177,00 228,00	192,00 218,50 246,50 246,50 330,00

V pripravi so še aranžmaji v Portorožu, Poreču, Molatu in Pašmanu, in vam jih bomo posredovali kasneje.

Robanov kot — Korošica — Planjava —
Kamniško sedlo (dva dni).

Oktober

Tre Cine, Tamar — Mojstrovka (1. 10.).

ZMAGA ISKRAŠEV

V sredo, 1. marca, sta v Novi Gorici na kegljišču Kegljaškega kluba odigrali prijateljsko tekmo kegljaška ekipa Iskre — tovarne avto-elektrike iz Šempetra in kegljaška ekipa Društva upokojencev Nova Gorica. Oboji so se športno zavzemali za čim boljše rezultate. Končni seštevke podrtih kegljev je prinesel zmago kegljačem Iskre. Po končanem tekmovanju je predstavnik kegljaške ekipe Iskre podaril ekipi društva upokojencev lepo spominsko plaketo tega srečanja. V zahvali je predstavnik kegljaške ekipe upokojencev poleg drugega obljubil, da bodo sprejeto plaketo skrbno varovali, do takrat in še dlje, ko bodo današnji člani kegljaške ekipe Iskre — člani društva upokojencev.

Bilo je prijetno športno srečanje. Lepa hvala pobudnikom in tekmovalcem.

LN

ŽENSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Šahovska sekcija Elektromehanike razpisuje odprto žensko šahovsko prvenstvo Elektromehanike s priključnimi TOZD. Turnir bo v Kranju 11. 4. 1978, ob 17. uri, v prostorih delavskega samoupravljanja (nad menzo).

Propozicije tekmovanja:

— igralni čas 30 minut na posameznico

— igra se po Bergerjevem sistemu (vsaka šahistka z vsako šahistko)

— zmagovalka dobi pokal v trajno last in naziv prvakinja Elektromehanike za leto 1978, nadalje uvrščene pa bodo prejele praktične nagrade in diplome.

Vse informacije: Martin Brce 22221 — int. 22-66.

PRIJAVNICA

Priimek in ime
DO — TOZD poklic
točen naslov bivališča
telefon v službi telefon doma

LETOVANJE v (na)
počitniški dom, hotel
v času od do št. sobe št. ležišč

Prijavljam sebe in sledeče družinske člane:

Priimek in ime leto rojstva

POGOJI ARANŽMAJA:

— pri prijavi je treba plačati akontacijo 30 % vrednosti aranžmaja, ostalo pa poravnati najkasneje 14 dni pred odhodom na letovanje. Vplačila na žiro račun ali pri poverjeniku v DO — TOZD;
— v primeru pisмене odpovedi do 20 dni pred odhodom, zadržimo polovico akontacije, po tem roku pa celotno akontacijo, če prijavitelj ne pridobi drugega interesenta na izpraznjeno mesto;
— brez napotnice in izven dogovorjenega termina ni možno letovati.
Soglašam s pogoji aranžmaja.

.....
(podpis)

KAM ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE

	trije polni penzion odrasli otroci	
UMAG — hotel KRISTAL, B kat. vse sobe TWC	455,00	365,00
PULA — hotel BRIONI, A kat. vse sobe TWC, bazen z ogrevano morsko vodo	640,00	510,00
hotel SPLENDID, B kat. vse sobe TWC, odprt bazen	505,00	360,00
MEDULIN — hotel BELVEDERE, B kat. vse sobe TWC, bazen z ogrevano morsko vodo	565,00	440,00
SIMONOV ZALIV — hotel HALIAETUM, B kat. vse sobe TWC, bazen z ogrevano morsko vodo DEPANDANSA hotela HALIAETUM	500,00 470,00	360,00 335,00
SELCE — hotel VARAŽDIN, A kat. vse sobe TWC, bazen z ogrevano morsko vodo	611,00	430,00

Prijave z obvezno akontacijo (1/3 vrednosti) sprejemamo do 14. aprila 1978. Akontacija se vračuna v stroške bivanja v hotelu, po zaključenem roku prijav pa zapade, v primeru odpovedi v korist hotela.

ISKRA INVEST SERVIS — DEJAVNOST ZA REKREACIJO IN LETOVANJE, Ilirska 27, Ljubljana, tel.: 325-587, 325-589.

